

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
13, rue du Pardal, Perpignan
Envieu l'import de les subscripcions
i els donatius al
C. C. Postal Montpellier n° 496.26
Josep Buiria, 13, rue du Pardal,
Perpignan (Pyr.-Or.)
Abonament per a 10 exemplars: 60 fr.
(Franqueig inclòs)
Preu de l'exemplar: 5 fr.

Endavant

FEDERACIÓ — DEMOCRÀCIA — SOCIALISME

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

**Per una societat socialista,
per la democràcia,
per la llibertat ;
Contra les dues besties pa-
riones,
contra les dues anti-llibertats:
l'estalinisme - el feixisme.**

Per a establir una entesa cordial amb els catalans que resisteixen a l'interior la tirania franquista ; per la convocatòria d'una Conferència Nacional Catalana ; per a donar l'amplitud necessària a la direcció nacional, Manuel Serra i Moret presenta la dimissió del càrrec de Conseller del Govern de Catalunya.

LA LLETRA DE DIMISSIÓ

Paris, 23 desembre 1947

Hon. Senyor Josep Irla,
President del Govern de Catalunya,
Cogolin, (Var)

Estimat President i amic :

Aquests dies es compleix l'any de la meua arribada a França i de la meua incorporació com a Conseller en el Govern de Catalunya que vos molt dignament presidiu.

Durant aquest temps, com vos sabeu, he fet el que he pogut per a sostraure el Govern a la influència paralitzant d'un partit i donar-li l'amplitud de la direcció nacional ; per a establir una entesa cordial amb els catalans que resisteixen a l'interior la tirania franquista, especialment amb el C. N. D. C., aplec de patriotes abnegats de totes les tendències ; per a estendre i relligar l'acció del Govern amb delegacions i per mitjà de les entitats catalanes de l'exterior, en particular les d'Amèrica, d'on jo portava la representació de les més antigues i numèricament més importants ; per a mantenir consulta amb els diputats del Parlament de Catalunya ja que no és possible de reunir l'organisme capdal de la nostra autonomia ; per la

convocatòria d'una Conferència Nacional Catalana per a fixar una política afirmativa que donés als catalans la voluntat i l'esperança del redreç.

Malgrat el meu bon desig, em cal reconèixer que les meves aptituds han fet fallida i que no he reeixit en els meus propòsits. El meu fracàs m'obliga a presentar-vos la renúncia del càrrec de Conseller amb el qual vulgureu honorar-me. Em reca trencar la unitat que vos havíeu intentat d'aconseguir, i he d'agrair, no sols les atencions que m'havéu tingut, sino la decisió demostrada quan els que serveixen interessos aliens a Catalunya s'oposaven al meu nomenament. Estic segur que la nostra vella amistat, el nostre amor comú de la llibertat del nostre poble i l'oposició irreductible al despotisme que la oprimeix, faran que ens retrobem sovint pel llarg camí de lluita que ens resta de seguir.

Us desitjo bones festes, bon any i molts pel bé vostre i pel bé de Catalunya que vos, President de tots, vetllareu i pel qual tindreu sempre el meu concurs lleial. Sabeu el respecte i estima que m'inspiren la vostra persona i el vostre càrrec. I sabeu que soc el vostre devot amic,

M. SERRA i MORET

Editorial La lliçó del moment

La lletra que el nostre company Serra i Moret ha adreçat al President Irla fent renúncia del seu càrrec de Conseller del Govern de Catalunya a l'exili, que publiquem en lloc destacat d'aquest mateix número, farà meditar a tots els que senten un interès sincer pels destins de la nostra Pàtria. No és solament el gest i la qualitat de la persona que el fa, sino el motiu en que es fonamenta i la seva significació en els moments actuals. No creiem enganyarnos si augurem que a partir d'aquesta manifestació de dignitat i de responsabilitat ciutadana, la política de Catalunya prendrà el nervi i la volada que li correspon com expressió del pensament d'una nació en estat de maduresa, apta per a ocupar el seu lloc en el concurs universal.

« Sostraure el Govern de la influència paralitzant d'un partit i donar-li l'amplitud de la direcció nacional », vol dir aixecar el nivell d'aquest Govern a l'alçada que escauria per a contemplar tot el panorama de Catalunya en el passat, en el present i en el porvenir. No es tracta solament d'alliberar la nació retornant-li els atributs simbòlics del seu poder col·lectiu. Es tracta d'aixecar tot el poble a la funció de poder, donant-li el gust i l'aptesa de la noble funció, sense exclusivismes, sense preferències, sense altres segregacions que les d'aquells que serveixen interessos aliens a Catalunya. El que avui a França se'n diu la « Tercera força » i que no és res més que una interpretació oportuna de la democràcia activa, escau a Catalunya i a tots els pobles que refan llur patrimoni moral a base de l'exercici saní dels drets i llibertat. En els països democràtics els Governs no fan res que comprometi el nom de la nació sense la consulta i el concurs de les oposicions i per això es diu que tenen una política constant de cara a l'exterior. Tota la política catalana, d'avui és de cara al món per a fixar la seva imatge com a nació ben definida. Tots els catalans tenen el dret i el deure de contribuir a la fixació d'aquesta imatge nacional que no pot ésser obra d'un partit, d'un estament o d'una massa, sino obra conjunta, composta, múltiple, ensems que harmònica, equilibrada, completa.

Va sense dir que cal « establir una entesa cordial amb els catalans que resisteixen a l'interior a la tirania franquista ». Com és possible que hi hagi qui s'oposi a entaular el diàleg per simples interpretacions de protocol, per discriminació de tendències, o, el que és pitjor, de persones? Del Consell Nacional de la Democràcia Catalana va sortir-ne el Comitè Permanent de la Democràcia Catalana que, una vegada més, aplegava tots els sectors del proletariat entorn de la defensa de la llibertat i la personalitat de Catalunya. Nosaltres volem la companyia de tots els catalans, però si ens foren a triar, triarem la companyia dels nostres companys de sempre, dels treballadors. Sense ells, sense llur esforç abnegat, la profunda subversió, que es necessita fora una obra mancada i sense sentit.

El Parlament de Catalunya, « organisme capdal de la nostra autonomia » no pot reunir-se perquè els seus membres estan dispersos pel món, i alguns, per la seva permanència a Catalunya, han renunciat tàcitament el càrrec. D'altra banda, aquest Parlament fou elegit quinze anys enrera i ningú no pot pretendre que representi l'actual

opinió catalana. És indispensable, doncs que es convoqui una Conferència Nacional amb representacions de tots els partits autènticament catalans « per a fixar una política afirmativa que ens dongui la voluntat i l'esperança del redreç ». Aquesta política — ho diem en l'anterior editorial — ha d'ésser una política nacional i no la d'un partit — digui's majoritari o minoritari — i ha de nodrir-se de totes les llavors i de tots els components de la massa vital heterogènia del poble de Catalunya. I aleshores, l'acció del Govern o del Consell Nacional que es formi podrà « estendre i relligar la seva acció amb delegacions pròpies i per mitjà de les entitats catalanes de l'exterior », i ultra aplegar tots els catalans sota la bandera de l'alliberació de la Pàtria, podrà fer conèixer el nostre problema nacional en els medis polítics mundials fer-se sentir en tots els organismes creats per aquests fins, des dels de protecció a les minories a la UNESCO, i adhuc en el propost Institut internacional que ha d'entendre en la repressió de tots els delictes de genocidi.

Aquest és el pensament del Moviment Socialista de Catalunya que el nostre company Serra i Moret ha interpretat exactament en exposar els motius que l'han induït a provocar una crisi per a renovar i revitalitzar la política catalana. El diem amb claredat i concisió i estem disposats a fer tot el que calgui per a que es porti a la pràctica.

No ens creiem infal·libles ni tenim la pretenció de donar lliçons a ningú, però l'experiència ens ensenya que una noble voluntat i una conducta rectilínia són les rels que esquerdan les roques més massives.

Nosaltres com socialistes catalans a Catalunya ho pot esperar tot dels socialistes catalans, menys una traïció, una deserció o una falsa maniobra. En la lluita per la llibertat de Catalunya, el Moviment Socialista es troba a primer rengle i es mantindrà fins al darrer baluart, fins a l'última trinxera, fins a l'extinció total. I es que sabem que la llibertat de Catalunya és una gran reivindicació humana i és la base i el fonament de la justícia social i de la realització suprema del nostre poble. Volem que el poble català sigui el que ha d'ésser: un poble lliure, un poble digne, un poble d'homes i dones emancipats que viu la democràcia plena en la germanor universal.

I ens felicitem que sigui un dels nostres, que sigui Serra i Moret, el que senyali la ruta de la llibertat a la nació oprimida i desorientada. Entre nosaltres no hi ha idòls, ni superhomes, ni es farà el miracle de que cap dels nostres reculli « espontàniament » més de cent per cent dels sufragis. Per això, si alguna qualitat hem de reconèixer a Serra i Moret és la de la seva rectitud i honestat. Són molts els testimonis que han lloat la seva conducta exemplar a l'exili, conducta que li ha valgut el reconeixement d'altres autoritats del món intel·lectual i polític. Però les revistes catalanes d'Amèrica — no pas, certament, socialistes — han estat unànimes en proclamar els mèrits del nostre company que han donat prestigi a Catalunya en les lletres, en les ciències, en la política, i, sobretot, en la patent de rectitud i moralitat.

(Segueix pàgina 3)

Som en l'avui i el demà de Catalunya

per Josep PALLACH

En l'albada de l'any nou, convé sovint recapitular els fets passats i procurar treure'n la lliçó pels dies a venir: és la bona costum d'aquestes diades propiciadores a l'exàmen de consciència, el qual sota el doble signe del sentit moral i de l'encarrilament intel·ligent, és la marca de l'home que sap dominar el futur perquè és capaç de repenjar-se airosament vers el passat i enjudiciar-lo.

Es inútil dissimular-nos que, per la gran majoria dels catalans de dins i fora de Catalunya, aquest balanç serà dolorós i tenyit pels colors severes de la desil·lusió. Es millor veure-ho clarament. La nota de l'any passat de les N. U. obriria els camins a l'esperança de ràpides realitzacions polítiques, conduent a l'alliberació de la nostra terra. El vol d'aquest any ha semblat sino tancar-los aquests camins, almenys esfumar-ne els horitzons en un esdevenidor difícil de precisar.

El pitjor error que podríem cometre és no adonar-nos d'una situació internacional que determina amb tota netedat els contorns de la situació espanyola. L'acció insurreccional dels comunistes a França durant el mes de Novembre, l'ofegament de tota vida democràtica als països de dictadura russa, l'assassinat dels líders de la resistència a la dictadura soviètica, no menys repugnants que els crims de Franco, el trencament a la conferència de Londres, darrerament la declaració oficial de la guerra civil a Grècia; tot això fa que la tensió entre russos i americans deixi, en realitat, una bona part de la política que es fa avui a Europa. I ja no cal dir la política que es fa a Espanya.

No insistirem, avui sobre aquest gran error dels Estats Units — similar a tantes altres actituds « defensives » de les

democràcies, abans, durant i després de la guerra — que li fa deixar per ara en « punt mort » el problema espanyol, en compte de propiciar-ne una solució ràpida i democràtica. No hem plaçat mai les nostres esperances en cap Estat Major — sigui americà o rus — sino en l'acció conscient del moviment obrer i democràtic d'Europa i sobretot de França i Anglaterra. Ni l'un ni l'altra, avui no són decisius. Veient-ho clarament, sense enganyar-nos, ens cal dir, però, les nostres raons de confiança. I és en funció d'aquests raonaments que precisariem el que — segons nosaltres — han d'ésser els perfils d'aquest nou període de la política catalana que el gest del nostre company Serra i Moret ha obert avui pel nostre poble.

S'ha parlat « d'una etapa » per homes que — qui pot ignorar-ho avui? — porten directament la responsabilitat de la « vella etapa ». No ho retriarem pas. Tothom pot equivocar-se i Catalunya necessita el concurs de tots, però ens sembla que el mot no és prou adequat. Es tracta, en realitat, d'altra cosa que d'una etapa, és una cursa que, en l'esperit de molts, havia d'anar a parar a l'esquemà general i una mica xiroi de les eleccions i de les consagracions victorioses. Es tracta de molt més. Es tracta de despullar-nos enterament d'il·lusions absurdes i d'esperances sense sentit. Es tracta de prendre finalment consciència d'aquesta realitat: els problemes del món no volten

a l'entorn nostre, com si la « qüestió espanyola » fos el melic de les relacions internacionals. Al contrari; el nostre plet particular, la nostra situació dramàtica d'homes moralment disminuïts per un règim degradant, és únicament un element més d'un drama universal a través del qual es decideix el destí de la Humanitat segurament per uns quants segles.

I que consti que no és la nostra intenció defugir les exigències polítiques que aquesta constatació general imposa. Hem de prendre partit, i ben clarament encaminant la nostra acció vers l'objectiu final — ben precis per tots els que ens diem socialistes — però ordenant l'acció política diària entorn d'aquesta suprema realitat: la dolor del nostre poble que, entretant, pateix tots els mals morals i materials, i que nosaltres tenim el deure d'alleujar per tots els mitjans a les nostres mans.

Una primera necessitat, doncs: no amagar-nos les realitats i mantenir faramalles inconsistentes de governs que no tan sols no serveixen per a res, sino que, per la presència d'un comunista, són una « cosa » i un destorb, és una responsabilitat gravíssima pel President de Catalunya!

Serra i Moret ha fet això: ha encarat a tothom — i al President, primer — amb la realitat crua, sense subterfugis ni evasions facils; sense viatges precipitats a Amèrica, d'on es cerceix igualment bé que desde França a Catalunya, a condició que — com diu « La Humanitat » — que ha de fer el senyor Albornoz — abans es parli clar

i català al nostre poble que escolta.

El nostre company ha parlat amb aquest estil, que és el seu de sempre. En la seva recapitulació del difícil esforç que, durant un any, ha intentat portar a terme, veiem nosaltres les tasques que encara resten a acomplir, i de les quals depèn la nostra victòria. En el gest ben precis d'avui veiem la garantia que la feina no quedarà per fer.

Sense sobresalts ni preocupacions, però sense precipitacions ni desesper. Amb el coratge seré, amb la tossuderia magnífica dels nostres companys de l'interior, que acaben de vèncer una vegada més les dificultats i els perills per a fer sortir de nou el nostre portantveu: heus ací com veiem nosaltres la nostra acció.

Les realitats internacionals canvien i es modifiquen diàriament; si les veiem tal com són i no tal com desitgem que siguin, sabrem, en el moment oportú, inserir la nostra força i cercar la pròpia solució. Ens cal, però, tenir una força. Dubta encara algú, avui, que és dintre de casa nostra que cal forjar-la, i que la única missió de l'Exili es prestigiar-la i ajudar-la en el seu combat? Combat esgotador i diari de totes les hores, d'organització i d'enquadrament, de reagrupació sindical i de direcció de vagues, de formació de quadres i d'educació constant de les noves generacions: es això el que fa l'oposició d'un poble impermeable a les decepcions, salent-se reple-

(Segueix pàgina 3)

Volem que el poble català sigui el que ha d'ésser: un poble lliure, un poble digne, un poble d'homes i dones emancipats que viu la democràcia plena en la germanor universal.

NOTES I COMENTARIS

La Tercera Força

El discurs que ha fet darre-rament el company Attlee, cap del Govern laborista britànic, té una transcendència que no podríem deixar de posar, breu-ment, de relleu. Attlee, en efecte, ataca, en aquest discurs, dos problemes de primera magnitud. El primer, com diu ell mateix, «és la defensa d'un sistema nou que uneix la llibertat individual a una democràcia planificada comportant la justícia social», és a dir, és la defensa del socialisme democràtic tan allunyat del totalitarisme soviètic com de l'opressió capitalista. El segon, es refereix a la funció política que ha de jugar ell el món d'avui l'Anglaterra laborista, i com deia, ahir mateix, Lleó Blum, en el seu article de «Le Populaire», «és en realitat una adhesió del govern «Labour» a la idea i al sistema de la Tercera Força internacional».

Així, doncs, finalment i per boca de companys tan destacats com Attlee i Blum, el Labour Party i la S.F.I.O. inicien la presa de consciència — «consciència de la seva naturalesa, consciència de la seva missió immediata», segons els termes mateixos de Blum — d'una realitat europea que exigeix, amb tota urgència, la creació d'aquesta Tercera Força entorn de la qual obrir la batalla, en un món que risca d'esquinçar-se cada dia més entre el partit americà i el partit rus, per la unitat d'Europa, per la lliber-

tat, per la pau i per la justícia social.

La crisi que ha atravesat — i que encara viu — el socialisme d'ençà de l'acabament de la guerra, ha estat d'ordre ideològic: «Quina era, ens efecte, la seva missió pròpia?» En no trobar resposta a aquesta qüestió, la crisi passava a ésser d'ordre polític, gairebé d'ordre vital. I uns grups socialistes anaven a remolc de les posicions americanes, preocupats, sobretot, per un problema de llibertats polítiques, i els altres es deixaven arrossegar pel dinamisme stalinista, pensant, potser, que aquest conduïa més ràpidament a la justícia social. Ara, però, gràcies a l'esforç precursor dels quadres més avançats del socialisme, l'hora del redreçament ha arribat. La creació de la Tercera Força obre, en efecte, perspectives noves a l'acció socialista i segurament desvetllarà, en el curs de la seva estructuració, aquelles reserves d'energia, de fe i d'entusiasme, sense les quals cap gran empresa pot ésser duta a terme.

Quina ha d'ésser, però, la naturalesa d'aquesta Tercera Força? Quins han d'ésser els seus objectius? Nosaltres veiem tot això en dos plans. El primer, tindria per objectiu la defensa del règim democràtic a l'Europa Occidental — IV República a França, I República a Itàlia, etc. — i hauria de relligar totes aquelles forces del progressisme europeu que van des de la bur-

gesia liberal, passant per la democràcia cristiana fins al socialisme i sindicalisme. I el segon pla, específicament socialista, que tindria per objectiu unir tots els Partits Socialistes de l'Occident europeu en una gran Federació, de la qual podria sorgir, posteriorment, el Partit Socialista Europeu que ha de realitzar els Estats Units Socialistes d'Europa.

I no caldrà insistir gaire tampoc sobre la importància que la creació d'aquesta Tercera Força tindrà de cara a la solució de la qüestió franquista. En efecte, cal iniciar un procés de democratització a la Península, però allò que cal, sobretot, és consolidar-lo i aprofundir-lo aquest procés. Relligant-lo a la Tercera Força ho assolirem. S'ha intentat vincular la solució de la qüestió espanyola a la Unió Soviètica, i la dictadura franquista s'ha aguantat. S'ha intentat, i s'intenta, vincular-la als Estats Units, i hi ha el perill que tampoc sigui resolta o que ho sigui d'una forma precària. Perquè no fer relatiu, doncs, el retorn d'Espanya a la democràcia i l'acció de la Tercera Força? Espanya i Grècia, heus ací dues accions concretes que la Tercera Força s'hauria de proposar immediatament. Aquestes accions servirien per a fer sòlid el seu front i per a donar la mesura de la seva eficàcia, és a dir, de la seva existència.

PRENEM POSICIO

El dupte invaeix el cor de la nostra política. Prou que la realitat es una. Que passa i repassa davant nostre i davant dels homes que a l'exili la representen oficialment però res hi fa. No la miren de front. Prefereixen no veure-la, car altrament l'actitud seria ben diferent de la que adopten. Indiferència i temor, heus ací el fre que paralitza llur acció.

Per davant de la casa dels primers homes oficials de l'exili català, la vida política d'Europa hi passa i fepassa sense fatigar-se i en canvi les finestres d'aquesta resten closes i indiferents. No volen veure-la. No volen ni per un instant, conscients de llur responsabilitat, harmonitzar la nostra acció, les nostres esperances i les nostres il·lusions amb les dels altres pobles i homes que entre dos signes negatius, entre les dues anti-llibertats, entre les dues passions animals: el feixisme i l'estalinisme, malden per reagrupar les forces que creuen en la democràcia i que no renuncien a la idea de veure aquest continent, altre cop al capdavant del món amb tota l'explendor del seu passat i amb tota la tebior del seu humanisme.

Arbres trasplantats d'una política errada viuem esgrogueïts en els dos pans de terra del test governamental per això la seva vida raquítica no els permet obrir de bat a bat les finestres als esdeveniments. Tot ocorre

talment com si la presència de la nostra política en fos absent. Quan tothom s'arrenglera i combat sota la bandera de la llibertat i cada govern d'Europa de l'Oest pren posicions i elimina l'estalinisme, el nostre Govern conserva els homes que el serveixen en el seu si i nega una vegada més el sentit europeu que sempre havia tingut la política catalana.

Bo és que nosaltres mateixos haguem concedit un crèdit al President confiant en que abans d'haver-lo finit una nova composició política hauria definitivament entroncat la política catalana a les noves corrents europees. Així mateix, les característiques del nostre partit han estat i són prou fortes per haver determinat i determinar encara una acció eficaç i plena de coratge devers les forces, de l'Interior que dins del sol de la Pàtria combaten l'altra anti-llibertat: el feixisme.

Hem pecat de creure'ns tan petits i tan insignificant. No hem realitzat que després dels actes heroics de la nostra guerra l'exili tindria una valor de lleïço i d'exemple. Fem història i en ella hi haurà un lloc destinat a la nostra gesta que dura des de fa deu anys. Hem viscut deslliçats sense impuls propi reclosos en un món de somnis passats impermeable a la realitat. Cap conjuntura, de les moltes que s'han presentat, ens ha trobat en possessió d'un pensament po-

lític. Adés fiavem en el resultat de la guerra. Ara, descoratjats, molts només creuen en la fatalitat. I així somrients un dia i bon xic incòncients anavem pel món fent política transplantada de resultats més que dubtosos i que el transcurs del temps els ha evidenciat negatius.

Comencem pel començament, referim-nos. Oblidem les prujies partidaristes. Posem de reco els topics majoritaris. Fem servir les institucions per l'alliberació del nostre país i presentem-nos davant del món amb tota la força de la nostra raó i amb tota la grandesa del nostre passat.

Al revés d'altres pobles d'Europa, la immensa majoria del nostre país creu en la democràcia i creu en la llibertat. Al revés d'altres pobles d'Europa la nostra gentada obrera té consciència del moment que viu, i una formació política prou intensa i prou definida per no deixar-se entabanar per les dues noves formes dictatorials que pertoben el món d'avui.

Que l'any nou no sigui una anella més a la nostra cadena d'errors que serveixi almenys per esvandir la fosca ingrata dels dirigents polítics. Que tots els catalans que encara no hem perdut la fe, poguem veure'ns sino aplegats sota una única disciplina orgànica almenys reunits sota els plecs de la bandera de l'alliberació i de la pau.

La misèria d'Espanya és un topic molt explotat per la premsa antifranquista. Fins ara trobava la contradicció dels afavorits del règim que podien fer ostentació de llurs riqueses i d'alguns turistes sonàmbuls que parlaven d'uns aparadors plens de llaminadures a l'hora que tot Europa vegetava en una llargà quaresma imposada per les conseqüències de la segona guerra mundial. Però l'hora de la veritat arriba si és que pot considerar-se veritat les estadístiques oficials de l'Espanya franquista.

Amb l'afany honest d'ésser objectius ens limitarem a reproduir algunes dades extretes del *Anuario Estadístico de Espana*. Abans, però, volem fer la remarca de que Espanya ha estat sempre terra de misèria. Des que va començar a declinar l'expansió comercial de Catalunya en el segle XVI, a decarre les Repúbliques italianes de l'Édat mitjà, i els turcs, hereus de l'Imperi bisantí, estengueren llur dominació esterilitzant per tot l'Orient i el nord d'Àfrica, les ribetes de la Mediterrània devingueren eixorques, amb poblacions indigents que no tenen altra sortida que emigrar a Amèrica, amb guerres intestines que les acaben d'empobrir i amb una resignació musulmana per a sofrir la colonització econòmica i política. Catalunya i la zona del Golf de Lió s'escapen poc o molt a la maledicció general. Però, la Península Ibèrica, Portugal inclosos, són terres de fam, d'indolència, de despotisme d'analfabets i de captaires. La clàssica sopa del convent estigmatitza el naufragi secular de pobles que es consumen en el fanatisme, la xerrameca i l'abjectió.

Centúries d'ignorància i de misèria pesen en els sistemes polítics dels pobles. La civilització és una forma de decadència i la democràcia una forma d'amor propi. Per això, no pot sorprendre cap observador previngut que Franco arribés a imposar-se a Espanya i Oliveira Salazar a Portugal. Algú té interès a confondre el règim d'aquests dictadors amb el feixisme o el nazisme. Tant se valdria confondre-hi el règim de Ibn Saud de la pètra Arabia. El règim de Franco i la Falange és una mena de fatalitat històrica. El seu signe és l'esterilitat. La civilització guanya gradualment el desert. Exemple: la colonització francesa del nord d'Àfrica. La barbàrie és el desert guanyant la plana i adhuc el regadiu. Exemples: la Mesopotàmia amb els canals del Tigris i l'Eufrates sepultats, i l'Espanya dels reis catòlics deixant perdre els aqüeductes romans i àrabs. Que Espanya havia d'ésser molt més pobra sota el franquisme era axiomàtic. Precísament, encara que sembli mentida, era del que es tractava. Que el treballador es nodris i s'eduqués, és a dir, que la civilització envaís Espanya era una ofensa intolerable pels «nobles» i els militars i la clerecia.

I el programa es compleix amb totes les conseqüències. En temps de la República, els mals de cap eren com col·locar els excedents de cereals, d'arroc, d'oli, de vi, d'alcohol, de sucre... Posem només l'exemple d'aquest darrer, del sucre: l'any 1932 se'n produïren 362.000 tones; l'any 1947, 175.000. El mínim necessari per a una població de 30 milions d'habitants són 350.000 tones. Abans en sobrava; ara no s'arriba a la meitat. És el que es volia, que la gent no tingués sucre i és el que s'ha aconseguit. En 1945 va produir-se el 42,7 per cent de blat, el 47,5 per cent d'ordi i el 47,9 per cent de blat de moro del promig que donava la producció del quinquèni de 1931-35. Aquest any, com a cosa excepcional, s'ha arribat al 73 per cent, malgrat el qual, la ració imposada als consumidors pel gener d'engany — la més baixa del món — no s'ha mogut dels 150 grams diaris per les cartes de primera categoria i 200 per les de segona. Tampoc els preus dels cereals no han baixat, sino que han pujat.

L'agonia d'Espanya

Com que la baixa de la producció agrícola pot trobar justificació en les condicions meteorològiques — excusa vàlida en 1945 però no en els restants de 1940 a 1947 — extraurem de l'esmentat *Anuario* les estadístiques de la mineria a la qual no afecten les variacions atmosfèriques:

	Producció en tones		Baixa en la producció	
	1935	1944	1935	1944
Zenc	83 100	59 600	23 500	
Coure	739 500	147 000	592 300	
Mineral de ferro	2 815 100	2 199 500	615 600	
Pirita de ferro	1 445 000	365 000	1 080 500	
Mercuri	25 900	23 800	2 100	
Plom	88 200	45 800	42 400	

Tingui's en compte que la producció minera tenia molt més mercat en 1944 que en 1935. Però vezem algunes estadístiques de la producció industrial:

	Producció en tones		Baixa en la producció	
	1935	1944	1935	1944
Acer i ferro dolç	597 300	496 300	101 000	
Acid sulfúric	334 300	159 600	174 700	
Sofre	49 400	38 000	11 000	
Closca de coure	11 700	3 500	8 200	
Koc de gas	274 600	171 600	103 000	
Plom	7 140	3 100	4 040	
Superfosfats	1 076 200	314 000	762 200	

No és, doncs, que les condicions meteorològiques siguin més adverses avui que en els anys anteriors al franquisme. És que la producció en tots els rams ha minvat considerablement per causes que són fàcilment discernibles. Una nota publicada fa poc dies pel Ministeri d'Agricultura declara que la collita mitjana de blat entre els anys 1926 i 1935 fou de 4.125.000 tones i la de 1940 ençà és de 2.700.000 o sigui 1.425.000 tones de menys. Afegeix que se sembraven més d'un milió d'hectàries menys d'aquest cereal i que durant aquests darrers anys s'ha importat pel consum un promig de 4.330.400 tones anuals pagades a divises estrangeres a canvi de producció siderúrgica i tenint molt sovint el 80 per cent de la flota espanyola d'altura ocupada exclusivament en la importació de blat i altres cereals. És el ministre franquista el que proclama en aquest aspecte el fracàs del règim; no som nosaltres. El fracàs de l'agricultura espanyola és el fracàs de tota l'economia d'Espanya. Ho diu un altre franquista conspicu, Manuel Fuentes Irurosqui, en un llibre recent. Dels 50.000 milions de renda nacional anual, 22.000 milions corresponen a l'agricultura. Dels 7.500.000 obrers manuals que té Espanya, 4.000.000 són pagesos. Manquen 750.000 tones anuals de nitrats, fosfats, i potassa per les terres de sembradiu d'Espanya.

Son molts els visitants temporals que tornen d'Espanya i us parlen com a cosa de meravella de les grans activitats de la indústria de la construcció. El fenomen s'explica pel desig que té tothom de desprendre's del diner amb el qual no té confiança, el que en termes econòmics se'n diu la «fugida davant la pesseta». Però un organisme burocràtic creat pel règim «salvador», la Fiscalia Superior de la Vivienda, en la seva memòria de l'any passat, ens dona les dades següents: A 1 de gener de 1946 existien 6.300.000 vivendes per 27 milions d'espanyols, 60 que d'acord amb l'index familiar de l'Institut Nacional de Estadística que és de quatre individus per família presenta un dèficit de 500.000 vivendes, dèficit que creix ràpidament perquè la població augmenta a raó de 250.000 habitants per any, cosa que exigiria l'edificació de 62.000 vivendes anuals. Però resulta que una vivenda

que en 1939 costava 33.000 pessetes, en 1946 en costava 66.000 i que la producció de ciment aquèl darrer any ha estat de 1.718.574 tones o sigui un 68 per cent de la de 1935, producció que, més a més, no es pot distribuir per manca de transports. L'edificació que es fa és, doncs, superflua, sumptuària, de casernes i convents.

La «fugida davant la pesseta» s'explica fàcilment pel ritme que va prenent la inflació per causes múltiples, les principals, l'enorme desequilibri del pressupost de l'Estat carregat de despeses parasitàries i consumptives, la manca de producció, el dèficit de la balança comercial, la mala distribució dels ingressos socials i la pujada de preus originada en el desordre, la corrupció i la carestia d'articles de consum, particularment dels alimentaris. Segons el balanç del Banc d'Espanya de 30 novembre darrer, la circulació fiduciària era de 24.939 milions de pessetes, o sigui prop de sis vegades la de 1935. Durant el mes de desembre segueix augmentant a raó de cent milions de pessetes diaris. En 30 de setembre la banca privada tenia un total de comptes acreedors de 45.762 milions de pessetes, dels quals, 24.311 milions eren a «a vista», 9.429 milions a un mes, i la resta a plaços majors i comptes de banquers i banquers. Respecte al trimestre anterior, els comptes a la vista havien augmentat de 469 milions i els d'un mes de 223, mentre que els de garantia prendària havien sofert un augment de 2.301 milions. En total, els comptes de credit varen tenir una expansió del 109,64 per cent durant el tercer trimestre de l'any.

Com es veu, el públic segueix l'exemple de l'Estat i s'endeuta ràpidament. Les obligacions del deute públic s'han duplicat de 1940 ençà i en el pressupost de 1948 figuren amb 2.293,5 milions de pessetes. Res no té d'estrany si hom observa que les consignacions destinades als cinc ministeris de forces armades — Exèrcit, Marina i Aire — i de l'aparell repressiu — Governació i Justícia — sumen 7.948 milions, o sigui el 63,60 per cent de les de tots els ministeris i el 51,19 per cent del total del pressupost. Les despeses de l'exèrcit s'han duplicat des de 1940, el mateix que les de l'aire, mentre que les de la marina s'han triplicat. En canvi, les obligacions totals per a ensenyament es xifren en 999 milions en el pressupost de 1948. Probablement cap altre Estat modern no pot oferir un exemple com aquest.

Quant al comerç exterior, les xifres globals de les exportacions de 1946 són 813.429.000 pessetes or, contra 880.656.000 en 1945 i les importacions 923.426.000 pessetes or, contra 869.018.000 en 1945, deixant un dèficit de 109.987.000 pessetes or (a raó de 357,70 pessetes paper). El comerç exterior ha minvat considerablement en 1947 però, com és natural, no es coneixen encara les xifres definitives. Com que Espanya no té capitals invertits a l'exterior que li donguin redit i les aportacions d'ajut familiar que abans venien d'Amèrica s'han extingit totalment, la balança de pagaments resta coixa i el poc or que queda a Espanya ha de prendre el camí de l'exili. Per aquesta causa no es pot importar gasolina, adobs químics, cotó i altres matèries primes essencials, però, encara s'importen automòbils de luxe i altres coses superflues.

Parlar de la corrupció d'aquesta Espanya des-

graciada és parlar d'un mal antic, endèmic, que creix en la mateixa proporció que el deute i la misèria. S'arriba a tots els extrems, com, per exemple, a vendre «oficialment» als pagesos adobs que no serveixen pas a res; a retenir sumes dels serveis d'asseguracions socials i altres excessos per l'estil. En cinc anys s'ha retingut el 32 per cent de les quotes pagades per al subsidi de Maternitat — creat en 1932 — i el 30 per cent del de vellesa — creat en 1921 i no pel règim actual com alguns ignorants creuen. No cal parlar del que els argentins en diuen la *coima* i els mexicans la *mordida* que s'ha universalitzat fins al punt de no poder prendre un bitllet del tren o del cinema sense passar per les *horcas caudinas*. En tot tramit oficial, des de les oficines de la Presidència a les inspeccions de burdells, cal aprendre el sentit de la frase sacramental indispensable: *Insinuase usted!*

Organitzacions com el Institut Nacional de la Indústria (INI) que ha de costar 4.840 milions — un 20 per cent del capital invertit en corporacions mercantils espanyoles — el mateix que això que se'n diu Organismos Autónomos Paracostales són una evolució del robatori organitzat en el qual els militars espanyols eduquen les promocions de Falange, d'una precocitat encisadora. «Robar és la única forma de viure», ens diuen els industrials, els comerciants i el que és més trist, els treballadors que abans eren model de probitat i de decència. La corrupció ha coreat les bases mateixes de la societat espanyola i els sinapismes més heroics seran necessaris per tal de portar aquells pobles pel camí de la possible redempció.

I no és pas la redempció el que somnia l'Espanya franquista, sino algun cataplasma per anar tirant i continuar aquest festí que fa nou anys que dura menjant-se les entranyes del poble. El Pla Marshall els té obsessionats i veuen en ell la darrera esperança de salvació. Per això fan aquesta propaganda frenètica als Estats Units i esventen el seu hipòcrita anticomunisme i s'atreveixen a dir que Espanya és un país on es respecta la dignitat humana. Quina ironia! Si alguna dada ens mancava per a conèixer tots els estralls de l'abjectió que ha envaït aquelles terres desgraciades, ens la forneix el mateix *Anuario Estadístico* amb les xifres de l'analfabetisme i del decens general de la cultura, xifres que fan esfereir i que reproduïrem només en part i encara molt sintèticament:

Obres inscrites en el Registre de la propietat intel·lectual:

1933: 3.646; 1941: 1.851; 1943: 1.172; 1944: 800.

Lectors a la Biblioteca Nacional de Madrid:

1935: 559.300; 1941: 398.057; 1943: 210.913; 1944: 198.455.

Llibres consultats:

Belles Arts: 1934: 17.674; 1944: 4.367.

Ciències aplicades i tecnologia: 1934: 164.218; 1944: 56.406.

Ciències pures: 1934: 55.837; 1944: 22.205.

Ciències socials: 1934: 87.961; 1944: 21.609.

Filosofia: 1934: 11.477; 1944: 5.029.

Filologia i lingüística: 1934: 14.337; 1944: 4.049.

Història i geografia: 1934: 12.189; 1944: 8.316.

Literatura: 1934: 108.086; 1944: 48.575.

Teologia i religió: 1934: 7.082; 1944: 1.639.

Obres generals: 1934: 71.128; 1944: 26.270.

I ara que vinguin els catòlics sincers a verificar l'èxit contundent de la «croada» que havia de recristianar Espanya. La cultura es perd, i el que més se'n ressent és l'interès per la religió. En cap branca el decens és tan accluat. Com deia el bisbe de Vitoria, dintre pocs anys a Espanya no hi quedaràn catòlics. Ni catòlics, ni res, podem afegir sense equivocar-nos.

NO ESTA GENS DE BE

per Jordi ARQUER

No, no està gens de bé que a la situació general ja prou confusa de la política catalana — la de l'interior i la de l'exili —, sigui precisament el « Butlletí d'Informació » del Govern de la Generalitat, que hi afegeixi, per manca evident de control de la part del govern, nous elements de confusió.

Repetides vegades hem vist amb sorpresa i malestar com aquesta publicació — que pel seu caràcter d'òrgan d'un govern que preté ser-ho de tots els catalans i que pel fet d'estar constituït per personalitats que hi figuren al marge de la seva significació i disciplina polítiques vol mantenir-se neutre entre les rivalitats dels partits —, una marcada tendència a fer ressaltar l'actuació que porten a Catalunya determinats partits i a silenciari completament l'actuació d'altres forces polítiques catalanes el volum i l'activitat de les quals en les lluites de la resistència interior, tothom que tingui un mínim d'informació del que passa a Catalunya, sab que són superiors a la d'aquells partits que acaparen les pàgines del Butlletí governamental.

Amb motiu de la commemoració de l'onze de setembre i quan el plebiscit franquista entre altres ocasions, si no tinguéssim altres fonts d'informació que les del « Butlletí » esmentat, hom creuria que a Catalunya solament l'Esquerra i el partit dels nacionalistes russos, hi tenen partidaris.

En el seu partidisme, l'òrgan oficial de la Generalitat ha arribat a silenciari totalment el nom, l'existència i les activitats del Consell Nacional de la Democràcia Catalana i àdhuc ha arribat a silenciari, mentre que a l'exili n'han parlat en la seva premsa els interessats, la separació de l'Esquerra del C.N.D.C. i d'una fracció indisciplinada — segons les nostres informacions — d'Estat Català. I no pot ser motiu, per adoptar la tàctica malestruga del silenci, el fet per tots conegut de les diferències que han existit entre el C.N.D.C. que actua com aglutinant de totes les forces de la nostra resistència dintre de la pàtria i el Govern de la Generalitat a l'exili.

En la seva inhàbil obcecació el Butlletí al·ludit ni ha fet esment d'un fet del qual n'han parlat abastament totes les publicacions catalanes de l'exili: que a desgrat de la retirada de l'Esquerra del C.N.D.C. aquest ha arribat a un acord total amb les forces catalanes de l'Aliança Nacional de Forces Democràtiques d'Espanya i que *sota una disciplina i esperit catalans*, s'ha conclòs una unitat orgànica i d'acció i a l'adopció d'un programa i a formar una direcció conjunta amb la creació d'un Consell Permanent de la Democràcia Catalana que aplega les organitzacions catalanes i republicanes d'una part i de l'altra les forces obreres catalanes de la C. N. T. i la U. G. T.

Es amb aquests calculats i suspects silencis per un cantó i per l'altre parlant exclusivament de l'Esquerra i dels stalinistes geogràficament catalans, que el Butlletí del Govern de la Generalitat complexa la seva missió informativa del que passa a Catalunya, envers els catalans exiliats?

I no fineixen aquí les habilitats dels redactors del Butlletí, els quals han oblidat que cobren un sou per fer de funcionaris pulcras i no per servir interessos partidistes. Hem sentit de la boca d'un Conseller de la Generalitat l'estranya confessió d'haver donat als redactors del Butlletí textos i documents procedents de Catalunya i que no han estat publicats. I davant d'un fet tan greu, creiem que ja ens és permès de preguntar: quins interessos polítics serveix el Butlletí de la Generalitat: els de Catalunya o els d'uns... o un determinat partit « català »?

Caldrà que preguntem al Govern de la Generalitat que digui a quin partit pertanyen personalment els redactors del Butlletí per poguer saber si fent un abús de confiança indecorós utilitzen uns serveis que haurien de ser de tots, al servei de tots, per filtra-hi en detriment de la veritat objectiva i completa, solts notícies que interes-

sen a determinat partit que ja té com norma de conducta la d'actuar per persones interposades que pertanyen nominalment a altres disciplines polítiques?

La pregunta, vessant ja el got de la paciència; ens l'ha suggerida la lectura del text del Butlletí número 15 corresponent a l'11 de desembre de 1947, en el qual s'hi dona un resum fet en forma ben particular, d'una sèrie d'articles — inacabats a la data que va ser publicat el resum — de l'ex cap del govern republicà espanyol, el socialista Rodolfo Llopis, publicats a « El Socialista » de Toulouse, òrgan oficial del P.S.O.E. Aquests articles sobre el contingut dels quals no hi volem entrar, motivats per atacs que un òrgan de la C.N.T. dita col·laboracionista havia adreçat a l'ex cap del Govern d'Espanya i que aquest considerà injustos, no afecten per a res, d'una manera perticular, a cap partit català ni dels que oficiosament tenen militants seus al Govern de la Generalitat ni als que actualment no hi tenen cap representant. No afecten tampoc, ni en conjunt ni en detall, a la política catalana, ni la de l'interior ni la de l'exili. No posen tampoc en evidència cap polític català ni tansols el ministre català que des de la constitució del Govern de la República a l'exili ha integrat, fins a la formació de l'actual Govern del senyor Albornoz, tots els gabinets haguts.

Llavors, a qui serveix, a qui afavoreix un resum d'aquests articles, fet precisament fins a l'article número cinc — *la sèrie completa és de nou* — quan anuncia amb un altiu menyspreu que la publicació de l'esmentat resum és fet « excepcionalment a títol informatiu i deixant a l'autor la responsabilitat de les seves assercions » per tal de donar a conèixer « únicament... les relacions entre l'interior i l'exterior »?

Però ens trobem amb un cas curiós. En els articles següents no resumits — i quan aparegué l'esmentat Butlletí de la Generalitat (11-12-47) ja havia aparegut feia una setmana (5-12-47) l'article número 6 de la sèrie — es continua parlant de les relacions entre l'interior i l'exterior — motiu invocat pel Butlletí per publicar el resum — però... en l'article 6, Rodolfo Llopis diu que el ministre comunista, que havia tingut coneixença de diversos documents confederals, es va creure amb l'obligació de

plantejar publicament i en el Consell de Ministres, amb relació a la C.N.T. un problema polític. I Rodolfo Llopis anuncia que en el proper article s'ocuparia del problema que plantejaren els comunistes.

Es que els redactors del Butlletí de la Generalitat, sabent que el P.C. no havia jugat net en el problema de quines forces polítiques han de succeir a Franco i com ha de fer-se el canvi del franquisme al règim que l'hagi de substituir, tenien interès en tallar el resum dels articles del senyor Llopis a l'article número 5?

Nosaltres així ho creiem! Ara bé: una cosa són els interessos polítics que defensen els redactors stalinitzants del Butlletí de la Generalitat i una altra de molt distinta una informació objectiva del que es crivria l'ex cap del Govern d'Espanya i que els catalans tenim perfectament dret a saber. I aquests redactors ens han escamotejat el que el senyor Llopis ha escrit sobre la conducta del Partido Comunista de Espanya en aquest afer, en el seu article número VII i que començant pel procediment qualifica modestament d'incorrecte — haver fet publicar a « L'Humanitat » el mateix dia que l'afer s'havia de tractar en Consell de Ministres, un comunicat del Buró Polític del P.C. d'Espanya explicant el que passava a la seva manera i dient que havia encarregat el seu representant en el Govern que en la pròxima reunió d'aquest demani explicacions, etc. — per acabar el senyor Llopis fent una relació suscita però substancial de les diverses i contradiccionaries posicions que del 1939 ençà ha tingut el P.C. sobre la solució del problema espanyol — que a vegades ha estat la formació d'un govern de coalició nacional en el qual hi participin « *hasta monarquicos y militares anti-franquistas* », per dir-ho segons un text oficial de la secretaria del P.C., « *Pasionaria* »! — alhora que el senyor Llopis reporta un text de la C. N. T. en el qual s'hi diu que l'indignació (?) del P.C. contra la C. N. T. està originalment fet pel fet de que el P.C. « *se ha olvidado de su partido, intriga desde hace tiempo, al MARGEN DE ALIANZA Y PERTENECIENDO A ELLA, con el fin de constituir un Consejo de Resistencia* (1) que no excluye la colaboración monarquica, sino todo lo contrario. » I el senyor Llo-

pis de fet corrobora aquestes afirmacions quan escriu en el mateix article que, integrat ja el senyor Uribe en nom del P.C. al Govern del senyor Giral, té lloc a París la celebració del III Ple de l'esmentat partit i en el qual s'hi declara, després de ratificar la carta de Pasionaria de la qual n'acabem de donar més amunt el paràgraf essencial, que: « *...no nos oponemos a que el Gobierno haga gestiones, en table conversaciones para llegar a un entendimiento con las fuerzas anti-franquistas de derecha* ». I afegeix sorneguerament el senyor Llopis sobre la puresa de l'intransigència (?) republicana (?) de les vestals stalinianes:

« *Como se ve, los comunistas, de lo que protestaban, aparte de creer que la C.N.T. llevaba una politica de claudicación, era de que las gestiones se hiciesen al margen del Gobierno* ».

Un altre fet a destacar per a demostrar encara la parcialitat, diem-ne periodística, amb que han obrat els redactors del Butlletí de la Generalitat, el trobem en el fet arbitrari de callar que quan es decideixen a publicar el resum dels cinc primers articles del senyor Llopis, ja feia temps que la C.N.T. havia dit en el seu òrgan « *Espanya Libre* », que esperava que el senyor Llopis acabés de publicar els seus articles per contestar-li.

No volem creure que els redactors del Butlletí no coneguessin aquesta nota oficial de la C. N. T. car si fos així caldria acomiadar-los per incapacitats. Creiem ben al contrari que la coneixien, però que l'oblidaren intencionadament, car políticament sols els hi interessava donar sobre la qüestió fonamental que es debat en els articles del senyor Llopis — i que dit sigui de passada és quelcom més que les incidències en les relacions entre l'interior i l'exterior —, però que sols els hi interessava que coneguessim una de les parts en discòrdia, com si aquesta representés *tota la veritat*... doncs aquesta veritat mutilada és la que interessa i convé al P.C. d'Espanya i, per tant, al P. S. U. C.

(1) Coneixent aquesta consigna del P. C. d'Espanya, els lectors poden conèixer l'origen de l'actual consigna del P. S. U. C. de crear un Consell Nacional de la Resistència catalana... de la mateixa manera que quan el psiquisme era anti-legalista creà — sobre el paper es clar! — una Aliança Nacional Catalana que feia d'organisme regional adherit a la « *Union Nacional Española* » de França i de la « *Junta Suprema de Unidad Nacional* » a Espanya, dues organitzacions creades pels stalinistes espanyols.

Som en l'avui i el demà de Catalunya

(Ve de la pàgina 1)

gar quan no convé gastar les forces o llençar-les a l'agitació espectacular i perillosa quan el moment arriba.

Perquè no agrupar totes les forces de Catalunya — excloent, es clar, els que obeeixen ordres foranes — perquè no reunir-les totes entorn d'aquesta voluntat?

A dins i a fora de Catalunya els catalans forjaríem així un cos viu i potent amb el qual caldrà comptar en aquesta zo-

na neuràlgica d'Europa. L'afer espanyol no ha estat clos a la O. N. U., ni pot estar-ho, per les puixances occidentals, mentre subsisteixi aquesta situació de interinimitat a la península. Interinimitat política i interinimitat miserable en el pla econòmic. Volem o no volem ésser presents en el moment — que no pot mancar — que aquesta interinimitat es resolgui? Volem que la solució es trobi sense nosaltres,

contra nosaltres?

Heus ací les raons de la nostra confiança. Confiança que no ha de temer les dificultats ni comptar el temps d'acord amb els terminis de les reunions internacionals.

Depèn primer de tot, de nosaltres, de la nostra intel·ligència i de la nostra voluntat, el dret a mantenir la nostra dignitat. I aquest gran triomf aconseguit encara es tractarà de iniciar el camí llarg, dur, penós pel qual marxarà avui el món i que nosaltres volem que Catalunya segueixi per incorporar-se a la unitat europea i ajudar a fondre la tempesta que avui ens amenaça a tots plegats.

Es per aquesta ruta que no és precisament de governs inútils, ni de diputats, ni d'eleccions, que el gest del company Serra i Moret convidava a marxar.

Deixant el fàcil recès d'uns càrrecs que retrobaran el prestigi que es mereixen únicament si sabem reconquerir-los, els homes del socialisme es donen així, enterament, a la tasca d'ara que és la de preparar el futur treballant amb tota fe enmig de les vicissituds del present.

Som en l'avui i en el demà de Catalunya, perquè no ens manca la fermesa de dir-nos clarament la realitat, ni l'audàcia per intentar constantment modificar-la, conduint Catalunya pels camins de llibertat i de justícia, pels quals ha de viure i triomfar el nostre poble.

LA LLIÇO DEL MOMENT

(Ve de la pàgina 1)

Serra i Moret té la independència natural i — perquè no dir-ho? — excepcional de l'home que s'ha guanyat i es guanya — malgrat els seus anys — la vida amb el seu treball. Per això pot opinar i opina sense esperar « consignes » o el permís de l'autoritat. Els socialistes catalans són així. No vivim de subvencions, de càrrecs burocràtics, de propagandes demagògiques o de servilismes retribuïts. Vivim del nostre treball. Ens trobareu a la terra, a les fàbriques, als tallers o en els centres docents, complint cada un amb el seu deure. Les nostres coses són pobres, modestes, filles del sacrifici. Cada lletra d'ENDAVANT és un esforç, un estalvi, la supressió d'un gust o l'ajornament d'una necessitat. Creiem que la societat necessita aquesta conducta i aquest exemple. Creiem en els grans principis. Si tot s'esvaís, si tot s'apagués en aquest llarg exili o en la tenebra de la Catalunya oprimida, encara restaria la llantia del Moviment Socialista deixant als catalans una guspira d'esperança i de fe.

Aquesta és la nostra lliçó, modesta, però ferma, en la difícil conjuntura que es presenta a la política catalana. Què passarà? S'obriran les portes a la comprensió? Veurem reunits tots els catalans entorn de l'ideal de l'alliberament de la Pàtria? Que ho meditin els homes de responsabilitat que poden prestar llur concurs i ajudar a aixecar l'esperit del nostre poble las de les lluites interiors i de la tirania estrangera. Que ho meditin i que actuïn. El moment és propici, més del que molts es pensen. Mentre alguns abandonen la lluita i altres s'ablenen en la desesperança, apareixen cada dia més clars els símptomes de l'esfondrament de la màquina opressora que pesa damunt d'Espanya. Mentre alguns parlen de fracassos definitius, s'endevina més precisa la voluntat de les potències occidentals d'acabar amb aquesta llaga oberta a l'extrem d'Europa. I fora imperdonable que un dia que potser no és molt llunyà veïssim correr la cortina de l'afront i en l'albada alliberadora no hi trobèssim la imatge sagrada de la Catalunya democràtica i socialista.

« Cap geperut és veu el gep »

Els nostres amics de « La Humanitat » no coneixen allo tan popular de « cap geperut es veu el gep ». I el pitjor del cas, és que els plau retreure gepts allà on les esqueses son ben lliures. En el darrer numero del portaveu de l'Esquerra, el redactor de l'Antena s'interessava molt per les suposades discrepàncies existents entre un article del nostre company Comabella entorn de la iniciativa Prieto i del PSOE. I un altre article publicat a « Noca Era » de Mèxic relatiu a la mateixa qüestió.

— Amb una certa deformació visual — mala fe en diriem? — retallaven trossos de l'article de Comabella

fent-li dir coses que el nostre company criticava precisament: la posició d'inferioritat en la qual es troba avui la política catalana a causa principalment del « gep » que després recordarem als amics de l'Esquerra. Però, apart això, ja avancem al redactor de l'Antena, que el Moviment no és ni serà mai un partit « monolític » — tipus PSUC — ni tampoc un partit de « patums » — de tipus també ben conegut.

La posició política del Moviment la fixa el Consell Directiu. Els militants, mentre no contradiguin aquesta posició, tenen perfecte llibertat per escriure el que els plau. Entesos?

El gep i la continuïtat

I ara, parlem del gep. Puix si no hi ha oposició en el que senyala « La Humanitat » que diriem en canvi, d'una intervenció famosa del Senyor Tarradellas a COMBAT — no fa gaire temps, l'any de la « vella etapa » — demanant que els comunistes s'incorporessin al govern espanyol? Si comparem aquesta posició amb l'editorial d'aquest darrer numero de « La Humanitat » que co-

mentem, en el qual el mateix senyor Tarradellas vol treure del Govern de la Generalitat el comunista que ara li fa nosa, no trobarem gaire contrast en les posicions polítiques d'aquest senyor, ni d'aquest partit.

Ara bé amics de « La Humanitat » la concordança en les posicions, a través del temps, és tan important com la que ha existit malgrat l'espai, no us sembla?

Els que s'« ocupen » de l'Interior

I parlant de continuïtat, concordança, etc. — en aquest mateix numero de l'òrgan de l'Esquerra — un article molt clar sobre « les divagacions del Senyor Albornoz » en el qual, el periodista es queixa de la prosa difusa i vague del cap del Govern republicà. Igualment li diu amb molta valentia, que després de tanta palla en el parlar i de diferents al·lusions a l'interior, l'única cosa clara que es dedueix de les declaracions, és que el senyor Albornoz ha decidit anar a fer un viatge d'uns quants mesos a l'America del Sur. I que això

no escau gens a un ministre republicà. Es veritat. Ni a un Conseller del Govern de la Generalitat, el qual — fa uns quants mesos només, declarà amb prosa igualment difusa i vague la guerra al C. N. D. C., anunciant també la seva ferma decisió d'« ocupar-se » de l'Interior.

Amb « ocupants » així ja pot estar tranquil·la la resistència, perquè el senyor Pi i Sunyer, després d'haver intentat desfer el que ha pogut, no ha ni tan sols anunciat abans, com ho ha fet el senyor Albornoz, la seva marxa cap a terres americanes.

Ja saben restar

Les reaccions interiors dels homes, podríem representar-les « grosso modo » amb forma d'espiral. Partint d'un punt i circunferenciant van aixemplant-se fins a traslluir físicament. Aquest fenomen que explico amb poca adreça des de l'acortegut llegint les pàgines de « La Humanitat ».

Ressenyen els homes de ciència, literats, etc., catalans que s'han adherit a l'homenatge al Mestre Pompeu Fabra amb motiu del seu 80è aniversari. Del Govern de Catalunya en fan ressortir les primeres figures: el senyor Rovira i Virgili — els nostres respectes —, el biògrafista presidencial Carner, el senyor de « *però aquelles no volberan* », Carles Pi i Sunyer, etc. Els altres perquè encara la dimissió del com-

pany Serra i Moret no s'havia produït no compten, no tenen cap valor. No han fet mai res que en valgui la pena. Que el company Serra i Moret sigui un magnífic escriptor, un català il·lustre, un gran economista, un home honest — no cregueu que tots ho són, no és això senyor Josep? — això res hi fa. No estant tocat de la gràcia d'ésser militant de l'Esquerra, tota la seva vàlua perjudica a Catalunya. La pobra « Humanitat » no admet aquesta mena de catalans de soca i arrel, tenassos que la prestigi, només accepta i vol i honora als socis fundadors de la gran disnatia dels sabis de Vilatruda.

Malaurats i benets redactors que la vostra sabiesa us ha fet passar a restar i que reduïrien la nostra Pàtria a simples « comarcals ».

Ni Zoroo ni Petkov

Fa unes setmanes, des d'aquestes pàgines, feiem constar la nostra més clara protesta per l'assassinat de Petkov. Els diaris comunistes ens tractaren de feixistes i ens compararen als repugnants escriptors franquistes que, desde la « *Prensa* » de Barcelona o « *Arriba* » de Madrid havien hipocritament blasmat l'assassinat del líder esquerrista búlgar. Avui, una vegada més, diem que Franco és un assassí i que l'execució de Zoroo i Nunez és un crim que res ni ningú no pot justificar. La premsa franquista ens acusarà de comunistes i gaurament, per això que diem.

Tant li fa. Amb tota claritat, amb tota franquesa, els socialistes continuarem dient el que pensem, als dos extrems totalitaris, més similars que mai pels actes i per les idees. « *O jo, o els comunistes* » diu Franco. « *O Franco, o els comunistes* » diuen i sobre tot volen aconseguir en el seu terbol joc política, els stalinistes.

Ni els uns ni els altres. Contra les dues menes de totalitarisme s'alça ja avui a E-ro-pa una puixança política que s'ordena entorn del moviment obrer independent. Es la tercera força, capaç, de refusar l'assassinat com a instrument de dominació política i el regne de la policia com a mitja de perpetuar tiranies igualment nefastes.

Ni Zoroo ni Petkov, doncs, en un món que la victòria havia d'alliberar del regne de la Gestapo que, la GPU o la 2 bis, intenten suplir. Un crim polític i sempre un crim polític, sigi qui sigui el seu autor. A l'acusar davant del món la darrera i sanglant acció del dictador franquista, insistim en aquesta gran veritat que el moviment obrer ha de fer axioma de la seva acció, si vol instaurar la llibertat en aquests temps tormentats: Totes les dictadures son solidàries i son sempre els crims polítics que engendren nous crims polítics.

AVIS IMPORTANT

S'agrairà extraordinàriament els nostres lectors que tinguin publicacions, manifestos, opuscles, llibres, etc., sobre la guerra d'Espanya o publicacions en la forma que sigui de l'emigració, de qualsevol tendència i en qualsevol idioma, que els tremetin a la següent adreça:

FRONT DE LA LLIBERTAT, Boite postale 6, PARIS VI-I'

Els camarades i amics que atenen aquesta crida per tal de recollir material documental que necessitem ens trametin alguna cosa, els hi serà acusat rebut directament pel company responsable d'aquesta tasca.

PERSPECTIVES DE L'ANY 1948

per J. B. BELLSOLELL

Acabem de deixar l'any 1947 i, amb ell, moltes esperances, infundades tal volta o il·lusories, però que havien nodrit tanmateix, durant el seu transcurs, la nostra confiança en un sempre imminent alliberament de la nostra terra. I ara ens hem de preguntar, un cop més, en aquest vuitè any d'emigració, què ens aportarà aquest any nou que acabem de començar?

El 1948, en efecte, serà tan prodigi en desencerts, quant a la política de l'oposició democràtica i republicana hispànica, com ho ha estat el 1947? Es per això, per a respondre a aquesta inquietud que ens abassega, que, amb un cert rigor, i sense deixar-nos caure, evidentment, a optimismes fàcils o a pessimismes exagerats, voldriem prendre consciència de les perspectives que l'any nou podria obrir-nos. Perspectives d'un esdevenidor que, si el veiem dinàmicament, hem de saber que no ens és donat tot fet, sino que contribuïrem a forjar-lo amb la nostra presència o el nostre abando, amb la nostra arduesa o el nostre aclaparament, amb la nostra consciència o el nostre ofuscament. I es precisament sobre el valor d'aquest element de consciència que voldriem insistir, perquè, ens sembla, que ha mancat molt en la nostra acció passada. En efecte, d'ençà de l'acabament de la guerra, hem estat presoners repetidament de la utopia i aquesta ens ha reduït, una i altra volta, a la impotència. Com que la realitat interior, la realitat peninsular, ens era esquiva, desagradable o incompreensible, optarem, en el millor dels casos, per girar-nos d'esquena a ella, quan no preferirem, d'una manera força paradoxal, «negar» la seva existència — sense formular-la, però, explícitament aquesta negació —, i plantejarem una política sense tenir-la en compte.

Internacionalització o Occidentalització?

En el pla internacional es manifestà igualment aquest nostre encaigament que ens impedi situar el cas franquista en un punt que permetés la seva solució efectiva. En la defensa de la nostra llibertat en el pla diplomàtic, en efecte, ferem pitjor que ésser utòpics. Creguent-nos hàbitats, trucarem a portes que, quan ens foren obertes, posaren el nostre plet en mans d'un propagandisme — l'oriental — que no podia ésser, ho volguéssim o no, donada la relació de forces mundials, el que ens conduïa més ràpidament a un règim democràtic. Durant tot aquest any passat, doncs, — i més exactament encara des de fa ja trenta quatre mesos —, la Nota Tripartita, fixant la posició d'Estat Units, Anglaterra i França, ha estat esperant que algú, en el camp de l'oposició democràtica hispànica, la interpretés almenys o la posés en marxa. Només Prieto — i, en el pla català, la nostra organització i el C. N. D. C. — comprengué que allò que ens plantejava aquella declaració tripartita era, més que res, l'abando de la internacionalització del nostre problema i la seva occidentalització. De cara al futur, per dir-ho breument, nosaltres creiem que la gran qüestió que l'any 1948 ens aporta, amb caràcter resolutiu aquesta vegada, desprendre-se del fet de la regionalització dels problemes que te suscitats el món d'avui, és la següent: Serà Franco o seran les oposicions democràtiques les promotores d'aquesta integració d'Espanya a la realitat política i econòmica de l'Europa Occidental i, amb ella, de la definitiva consolidació — sobre base dictatorial o sobre base democràtica — de la situació hispànica? Hi ha obertes, en efecte, davant de la Península, dues evolucions possibles: Una evolució a partir de Franco — que podria comportar, àdhuc, un allunyament o desplaçament personal del Dictador — però que tendria a aferrar l'esperit del franquisme i el fet de la dictadura. I una altra evolució, de caire antidictatorial, realitzada basant-se en les oposicions democràtiques i que permetria, no sense dificultats, la democratització del país i el recobriment de la llibertat.

Franco i el Pla Marshall

Element fonamental d'aquesta consciència que més amunt demanem de la nostra situació, ha d'haver-hi la coneixença que hem de prendre de l'esfondrada econòmica davant de la qual es troba el franquisme. Aquesta presenta, en efecte, a hores d'ara, caràcters gravíssims, catastròfics. Inflació, preus pujant en fleixa, paralització industrial i agrària, esfonsada dels nivells de vida populars, manca de divises, estroncament del comerç exterior, misèria: aquests són els aspectes generals de la situació que indiquem. I Franco s'adona, evidentment, que aquesta bancarrota econòmica, acabarà reflectint-se en el pla polític. I per això, jugant en l'actual conjuntura internacional, l'Espanya franquista creu que ha arribat el moment d'assolir la seva estabilització definitiva. Com? La tesi franquista és que per fer front a l'ofensiva de la Kominform, cal que l'anivellament polític de l'Europa Occidental es faci sobre la base de règims dictatorials: De Gaulle, etc. etc. En aquest sentit, el «Caudillo» pretendria que ell no és el vestigi d'una època depassada, sino, al contrari, el precursor del «nou» ordre de coses que Europa necessita. I d'ençà del darrer vot a les Nacions Unides, s'ha adreçat repetidament als Estats Units reclamant la seva incorporació al Pla Marshall. I ara mateix, Artajo acaba de renovar aquesta petició i l'Ambaixada franquista a Washington desenvolupa una campanya propagandística habilitíssima a prop dels medis catòlics americans apuntada en la mateixa direcció. Deixarem que Franco, un cop més, es surti amb la seva? Fins

avui el Departament d'Estat ha oposat la negativa més rodona tant a la incorporació al Pla Marshall com a la concessió de crèdits per part de la banca privada americana a l'Estat franquista. Fins quan durarà, però, aquesta actitud del Departament d'Estat si deixem que Franco continuï explotant els elements objectius peninsulars, econòmics i polítics geogràfics i estratègics, que li són favorables? Pot ésser exclosa, diu Franco — i diem nosaltres també — una peça tan important com és la Península d'una tasca de reajustament general de l'Europa Occidental? I tant Franco com nosaltres responem per la negativa.

Però immediatament hem de suscitar — i som nosaltres, l'oposició democràtica, els que hem de demostrar la veritat de la nostra tesi — el problema de la impossibilitat d'assolir, a Espanya, ni l'estabilització política ni el reaiçament econòmic sobre la base del franquisme. Hem de provar, en efecte, que els òrgans dictatorials i repressius de l'Estat franquista mantindrien sempre latents els fermentos d'un trasbals caòtic i que el caràcter parasitari del seu aparell estatal feria impossible cap obra de sanejament econòmic. L'Estat franquista és, en efecte, un pou sense fons en el qual els dolars s'enfonsarien sense deixar ni rastre Així, incorporant Franco al Pla Marshall, es deixarien irresolts els dos problemes que amb aquesta integració es voldrien precisament solucionar: El polític i l'econòmic. I en la mesura que amb aquesta concessió de crèdits es voldria consolidar definitivament una situació dictatorial a Espanya, equivaldria a entregar totes les oposicions demo-

cràtiques a mans de la Unió Soviètica, abocant-les després a un procés de guerra civil semblant al grec.

“Setze” o “Disset”?

Hem de passar, doncs, sabent per on ataca el franquisme, a la contraofensiva: Franco no ha d'ésser incorporat al Pla Marshall. I és, sobretot, en el camp europeu, en el camp occidental, en el camp de la Tercera Força, que hem de fer calar els nostres punts de vista. Caldria, per tots els mitjans, plantejar en el si del Comitè de Cooperació Econòmica dels «Setze», aquesta qüestió. Que els «Setze» ens diguessin, clarament, en quines condicions podrien convertir-se en «Disset», és a dir, quins canvis polítics hauria d'haver-hi a Espanya perquè aquesta pogués participar a la cooperació econòmica, política i moral europea. I convindria, també, que els «Setze», impulsats per l'Anglaterra treballista i per la França democràtica, diguessin als Estats Units que de cap manera, en bé de la salut de l'Europa Occidental, podrien acceptar la col·laboració amb la Dictadura franquista. Al mateix temps, s'imposaria una ratificació o un enterrament de la Nota Tripartita. Pla Marshall, Comitè de Cooperació Econòmica dels «Setze», Nota Tripartita, heus aci tres línies d'una acció paral·lela i tendint a un sol objectiu: Obrir a la Península el procés de democratzació hispànica. I serà sense il·lusions, sense utopies, potser amb pessimisme, però resoltament, tenaçment, que caldrà empenyer la aquesta obra de recobriment democràtic, i polser en la culminació dels esforços de tot el nostre poble, aquest retrobarà, en el fons de la seva consciència, entre afany acomplert i ideal entrevist, la voluntat de realitzar altres empreses més altament alliberadores.

L'ERROR CONTINUA

Les esperances han estat tantes voltes defraudades en el camp polític i moral de la República que poc a poc la confiança ha anat creixent fins gairebé desaparèixer. A l'estat d'entusiasme plaçat sota el signe de l'alliberació, i trobem ara el descoratjament. Els esdeveniments polítics internacionals han passat, indiferents, davant nostre. No hi hem jugat cap paper. Ni el de «convindicats de pedra». Oficialment hem pretès encabir-nos en l'escenari de la guerra mundial, durant el transcurs del segon acte. En el primer, quan encara Rússia sostenia a Hitler i Itàlia i Espanya al servei d'Alemanya, combatien el món de la llibertat, coratjosament defensat per Anglaterra, els homes oficials de la República, els de Catalunya compresos, mancarem a la cita.

En aquella hora difícil però, els llibertaris, els democràtics, els socialistes — els comunistes — havien rebut l'ordre de sabotjar la producció i de sembrar la confusió motejant la guerra d'imperialista i provocada per França i Anglaterra — individualment compliem amb el nostre deure i lluitàvem per a salvar Europa i, per tant, la península de la barbàrie dictatorial. Els que no varen complir, els que s'han aprofitat del prestigi d'un càrrec pel qual el nostre poble els va diputar, però, que no han sapigut prestigiar-lo, finta la guerra, talment com si llurs persones estessin tocades pel dret diví, varen posar-se davant nostre — davant dels que lluitant havíem triomfat — per a metar-nos a través de combats perduts, a la vella d'una no improbable derrota.

En el camp de la ciència i de l'art del món de l'exili han aparegut nous valors, pintors, poetes, filòsofs, novel·listes, metges, escultors, assagistes, etc., afirmant la gran força creadora del nostre poble. Només en política, pel que es veu, hem fallat. Els ministres d'ahir són els mateixos ministres d'avui. Els líders vells són encara els líders nous. Es a dir, insubstituïbles. La lògica ens condueix a una afirmació: si ahir, que dispo-

saven de tot el necessari per a fer-nos vèncer, no ho logrenem, avui, que tan poca cosa tenim, ço que és ells no ens conduiran pas a la victòria.

Aci s'imposa una aclaració. L'home de ciència triomfa i reeixeix pel seu propi esforç i per la seva vàlua. Els polítics «practicants», no els pensadors, sovint, massa sovint «arribaven» a través d'un enfilall de «comarcalsmes» i llur càrrec finalment obtingut per elecció, feia oblidar l'originària estultícia. Els electors, doncs, el poble en definitiva, en tenia la culpa. Sempre el pobre manxaire. El trist, però, és que l'exili no s'acaba i l'error continua.

Perque en aquells temps, mantinguerem contacte amb determinats polítics vells, l'executòria dels quals era un exemple i una lliçó pels joves, i no podem fent justícia, reduir el nombre d'aquests al petit cercle de les nostres relacions i coneixences, ens plau fer ressortir les excepcions.

Hem errat el trajecte hi hauríem d'esmenar-lo, car sense negar a ningú els drets que li pertoqueu d'una elecció pretèrita convindria dur a la direcció dels nostres organismes polítics, harmoniosament dosificats amb els vells, els qui, a través d'un combat tenaç i victoriós han guanyat el magnífic sufragi de la reconeixença. No ens manca un exemple per a poder citar: els polítics inconeguts, i combatents abnegats de l'interior, han realitzat un treball magnífic i constitueixen l'únic perill cert que avui té Franco. I ho han fet sense disposar del pressupost del Govern de la República, ni del de Catalunya ni d'Euzkadi.

Les victòries del Govern de la República han estat a la Pirrus. Ha estat brillantment reconegut pels governs dels estats inclosos en el cercle de fet, i aquesta reconeixença pel seu caràcter stalinianà ens ha fet més mal que una pedregada, sense oblidar que les despeses que ha tingut i té de fer per a mantenir-hi els respectius ambaixadors, desangra sense pietat el tresor de la República.

No podem continuar així.

per Enric BRUFÀU

S'imposa una Conferència Nacional Catalana. S'imposa una Conferència Peninsular Republicana, abans d'eixamplar vocació i crear-ne de nous. La veu dels que volen combatre, dels que no estan vençuts, adquireix en aquestes hores confuses i difícils un valor real i simbòlic. No necessitem dels que volen viure i han viscut de la República. Necesitem sobretot els que volen servir-la. No necessitem dels que volen viure i han viscut de la República. Necesitem sobretot els que volen servir-la.

Ja no es tracta d'aferrar-nos al principi del continent — no més deixaran d'ésser republicans, els que, feien veure solament que ho eren — la pedra de toc és: democràcia i llibertat i el mitjà d'arribar-hi, l'únic, és consulta popular. La veu del poble, de tot el poble — Interior i Exterior — ho repeteix en mil formes distintes. Creem l'organisme capaç d'interpretar i servir aquest desig unànim, i salvem de la derrota — perquè varem perdre — l'única cosa substancial amb la vida dels pobles moderns: la democràcia i la llibertat. Prou que tindrem la República si la volem.

La veu dels que volen combatre, dels que no estan vençuts, adquireix en aquestes hores confuses i difícils un valor real i simbòlic. No necessitem dels que volen viure i han viscut de la República. Necesitem sobretot els que volen servir-la.

Un altre aspecte de la crisi

per Joan QUER

El Govern de Catalunya en el exili fou, en el seu origen, una entesa republicano-comunista. Dos secretaris generals es retrobaren al cap d'uns anys de dispersió i reprengueren la coalició interrompuda en el moment de la invasió de la nostra terra per la tropa franquista. Dos anys enrera, en determinats medis polítics els notables s'aixamplaven el pit assegurant que ells no eren pas dels que feien anti-comunisme.

La dimissió que del càrrec de conseller del Govern de la Generalitat acaba de presentar el nostre company Manuel Serra i Moret, ha deixat les coses en llur estat original — en l'estat de pecat original. El President torna a tenir un consell de representació republicano-comunista i es troba davant la responsabilitat de deixar-lo perdurar o d'assentar la institució nacional catalana damunt de bases polítiques sòlides el perfil de les quals s'expressa amb el Consell Permanent de la Democràcia Catalana.

Plantejant-nos els problemes amb netedat i tots plegats ens entindrem millor. En quin punt es troben avui les coses? Per a nosaltres la situació és clara com abans i es pot pensar que, per a d'altres, els esdeveniments polítics capdals dels darrers tres mesos de l'any que acaba de finir, hauran estat potser prou eloqüents.

Les formacions comunistes de tot arreu no han deixat mai d'ésser seccions estrangeres del partit comunista rus. I no ho són pas per esperit de ramat ni en tant que partidaris del mínim esforç, ans per acte de fe plenament i subsidiàriament responsable. Personalment considero que els mòbils baixament ambiciosos d'un Comorera, per exemple, més aviat escassegen en els rengles del comunisme militant. Per a mi el militant comunista és un home perfectament vençut de dos principis fonamentals: Primer, que la revolució social tan sols pot ésser efectiva amb l'existència de la U.R.S.S. i sota la seva direcció exclusiva i indiscutible, i segon, que les condicions imperioses de la victòria emancipadora exigeixen del militant, una entrega total, una obediència absoluta, una disciplina inflexible. (En una ocasió, una comunista francesa de nacionalitat belga, em deia que ella no llegia mai «L'Humanité». Les mentides quotidianes que aquest diari publica li eren perfectament innecessàries per l'entrellament i conservació de la seva fe comunista.) A partir d'aquest moment, aquest tipus de revolucionari s'ha donat en cos i ànima a la Rússia soviètica i en el successiu la seva acció política i social reflexarà en tots els ordres, amb la fidelitat de l'espill, l'interès circumstancial d'aquella potència.

El comunista ha pres, doncs, el que a criteri seu és l'únic camí de salvació possible. En aquest cas, el sacrificar a les necessitats peremptòries de la política russa els interessos passatgers del seu país i àdhuc els momentanis dels treballadors, no presenta a la seva consciència cap dificultat d'opció, car l'opció ni tan sols és plantejada. Els conceptes d'onestetat, de probitat intel·lectual, de joc net; el respecte de la vida de l'individu i de la dignitat de l'ésser humà; la noció de llibertat, de democràcia i de justícia, no tenen, per al militant comunista, cap sentit si no són expressats en funció de l'elíptica traçada pels grans sacerdots d'aquesta mena de nova església soviètica.

En l'etapa actual — i ja fa anys que dura — el comunisme stalinian parteix del principi segons el qual tan sol a través de la guerra les seves forces podran prendre i conservar el poder. Acusa de bel·licisme els que ell anomena partits «americans». La veritat és que, avui per avui, els països que més fan per a una futura guerra són els del bloc soviètic i que els veritables partits de la guerra són els partits comunistes.

Per començar — i en l'ordre interior de cada país — la guerra ja ha estat declarada als socialistes de «dreta», això és els que no comparteixen la docilitat dels Neni, Negrin o Fierlinger. Car és evident que el revulsiu més eficaç contra el totalitarisme comunista, és l'organització socialista del vell continent europeu. El Pla Marshall, amb la participació de tots els Estats d'Europa, la U.R.S.S. inclosa, podia haver estat el punt de partida d'una futura federació socialista europea, una garantia definitiva de pau (i per a la República espanyola, la fi del franquisme — no cal oblidar-ho) i una sòlida promesa d'un proper benestar dels homes. En aquest cas, però, l'eclipsi de la U.R.S.S., en tant que «guia de les ànsies populars i democràtiques dels pobles... etc. etc.» era segur, i el que és més important encara, implicava l'eventualitat, força probable, d'un ràpid declivi del bolxevisme stalinian a l'interior de la Unió Soviètica, en favor de les formes llibertàries del socialisme occidental.

Tot això va tenir una influència important en l'actitud ulterior presa pel govern soviètic contra el pla d'organització econòmica d'Europa, etapa prèvia a la d'organització política. Vol dir tot plegat que Stalin i la seva gent són enemics de la pau i del benestar del món? De cap manera. El drama és que avui l'expansionisme esclau està inspirat menys per interessos materials immediats que per una mística que no veu, per a la seguretat del seu país i el benestar de la societat, altra solució possible que la universalització d'una ideologia que la civilització occidental rebutja per despòtica i engendradora de nous sofriments inútils i que els socialistes la considerem, de més a més, com exponent d'un fals socialisme.

L'experiència d'aquests darrers temps ha demostrat als qui en dubtaven, que el totalitarisme comunista té objectius propis que no pot ni vol compartir amb ningú. La participació en un govern o en una organització qualsevol de concentració de tendències afins, no respon mai a un estat d'esperit de col·laboració sincera, ans el contrari llur presència pren la forma d'una patrulla infiltrada en el dispositiu de l'enemic, i per comble, d'un enemic que fins ara elucava els ulls per a no adonar-se de la infiltració.

En tals condicions, i en el cas particular a què, per la crisi provocada pel company Serra i Moret, es troba abocat el President de la Generalitat de Catalunya, les mesures que a no trigar gaire aquest haurà d'adoptar tindran, el valor d'una presa de posició ben definida, la qual servirà de punt de referència per a calibrar la magnitud de l'encert o de l'error tinguts en la custòdia de la institució símbol de les llibertats d'un poble.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
13, rue du Pardol, Perpignan
Envieu l'import de les subscripcions
i els donatius a:
C. C. Postal Montpellier n° 496.26
Josep Buiria, 13, rue du Pardol,
Perpignan (Pyr.-Or.)
Abonament per 10 exemplars: 60 fr.
(Franqueig inclòs)
Preu de l'exemplar: 5 fr.

Endavant

FEDERACIÓ — DEMOCRÀCIA — SOCIALISME

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

Els elements pertorbadors de la pau
son les dictadures i el capitalisme.

L'eclosió del Socialisme, en l'àmbit
de la democràcia i de la llibertat, eli-
mina tota possibilitat de guerra.

Aquest és un Primer de Maig ple d'esperança per a Catalunya i per tot el món

Editorial

LA LLIÇO DE L'INTERIOR

L'oportunisme, les pensades de polítics sense esclat, les maniobres i tota aquesta mena d'accions que durant massa temps han caracteritzat l'actuació de certs polítics de l'exili, no creiem que hagin estat aportacions valuoses per la solució del problema de llibertat i de democràcia que té plantejat Catalunya.

Aquestes actes personals sense objectiu nacional, sense volada — els límits dels quals són fixats per interessos migrats de partit — potser han distret una bona part del món de l'exili, admetem que en les hores confuses una malifeta d'aquesta índole ha desvetllat la curiositat general, però, ben sospesada la importància i el resultat hem de convenir que ha estat nul·la la primera i negatiu el segon.

Bé prou que tenim una obra a refer. La llibertat del nostre poble a reconquerir. Un estat feixista a vèncer. No cal pas que per camins perdedors anem malversant les energies que ens resten. Ara bé, per guarir d'aquest mal, potser, el millor remei seria que d'un cop acabéssim amb la separació que existeix entre els catalans de l'interior i els que estem a l'exili. No pas amb la separació geogràfica sino amb la separació moral, car tenim el ple venciment que tots plegats hi guanyaríem i Catalunya sobretot.

A l'interior amb moltes més dificultats que a l'exterior, els obrers s'han organitzat políticament i sindicalment. Els partits polítics han refet llurs quadres. I un estat d'opinió impalpable però cert redueix a orris tots els intents de pertorbació espiritual intentats pel feixisme. La tasca ha estat de més empenya, de més coratge i més ambició, car menyspreant el fet anecdòtic i personal han volgut actuar com a poble, que sap el que vol i pel que lluita.

Sota la direcció del Consell Nacional de la Democràcia Catalana i del seu Comitè Permanent, l'interior combat unit i avança segur per l'únic camí que ens durà a tots plegats a la victòria.

En canvi, els resultats no han estat tan afagadors a l'exterior, ben lluny d'això, car sobressurt la tasca negativa que s'ha fet. Tot ha estat improvisació política insegura, acció mancada d'objectiu, es a dir als ulls de qualsevol observador no català, la política catalana oficial, de la Catalunya legal ha estat i és inexistent.

Representem el poble més capacitat políticament de la Península, el factor decisiu en totes les conjuntures que s'han presentat, però mancats d'un pensament nacional, o bé sense l'home o els homes capassos de servir-lo ens veiem obligats a seguir les iniciatives dels altres.

Tampoc en el quadre internacional estem més afortunats. El problema de Catalunya és menys actual ara que quan Macià ple d'ambició i de gallardia amb Prats de Mollo va posar-lo davant del món.

Podem corregir però, tot aquest enfilall d'errors. Podem superar aquesta etapa grisa. I cal fer-ho sense perdre més temps. S'imposa una Conferència Nacional Catalana, amb participació de tots els partits i sindicals de disciplina catalana amb el concurs de tots aquells homes que residint a l'interior o bé a l'exili han ocupat llocs de relleu o bé per llur treball han contribuït i contribueixen al prestigi de Catalunya. Una conferència disposada a prendre resolucions importants, plena de neguits, afanyosa de plasmar, seguint les petjades de l'interior la voluntat del nostre poble i capaç de plantejar davant del món de la democràcia i de la llibertat el nostre plet amb claredat i decisió.

L'exigència d'aquest Primer de Maig

per J. PALLACH

Si girem els ulls i ens aturem a reflexionar sobre el sentit de la festa proletària, em sembla que trobaríem en el nus de la seva evolució, una sèrie de temes essencials sota el signe dels quals s'ha anat forjant la consciència i la voluntat del moviment obrer internacional.

El voleiar de banderes d'aquesta diada ha anat escampant així les idees mestresses del nou món socialista. Foren potser, en aquells primers de Maig enfervorits pel record dels màrtirs de Xicago, el sentiment central de la revolta obrera i de la solidaritat internacional, de la lluita que s'anunciava implacable contra una societat cruel i malvada que no es resignava a morir sense desencadenar les pitjors catàstrofes.

Després, els primers de Maig semblaven obrir-se a l'esperança. La classe obrera anava afirmant la seva força. La lluita per la legislació social i per la democràcia política, la consciència de posseir l'arma puixant de la vaga, devien donar a les manifestacions dels anys que precediren la primera guerra mundial, el to de fermesa i de seguretat que només l'esclat de la guerra podia abatre.

I després devia ésser de nou la inquietat llum de la revolució russa. Un món millor semblava sorgir de les runes del isarisme. Els combats contra el feixisme, però, feren els primers de maig ardents, combatius, violents.

Negatiu també ben aviat. El règim social i polític dels soviets es definia abans que res per aquesta paraula: el silenci. Silenci dels militants — les 21 condicions — que devien acceptar i obeir adhuc sense comprendre; silenci dels sindicats transformats, segons la doctrina bolxevic, en simple massa de maniobra del partit; silenci dels simpatitzants que només podien glorificar sovint vorejant el ridícul. Silenci del poble rus, el qual després del gran crit d'octubre callà talmunt com si estigués mordassat...

I és per això que aquest primer de Maig té una exigència més puixant que totes les altres. Si volem un símbol, direm que es troba sota el signe de Praga. I de Polònia, i de Rumania, de Bulgària, de Hongria. Exigeix la denúncia concreta de la nova tirania, de la mistificació staliniana, que ha des-

truit ja, allà on ha pogut, fins els darrers vestigis de tot el que el moviment obrer havia conquistat durant anys i anys de lluita aferrissada: la llibertat d'organització sindical i política.

Militants socialistes i sindicalistes penjats o a l'emigració; expulsions de les fàbriques de tots aquells que no es resignen a obeir: liquidació de la legislació social anterior, començant pel dret de vaga; embrutiment moral de les joves promocions. I l'altra cara de la qüestió: Societats mixtes russo-romaneses en les qual el capital de l'Estat Soviètic no ha fet res més que substituir els antics accionistes anglo saxons i nazis. La indústria txeca subordinada al plan de rearmament rus. Salaris enormes dels nous funcionaris de les fàbriques « nacionalitzades »; miserables nivells de vida dels obrers i dels pagesos de les « democràcies » populars. I policia. I delació. I mentida. I preparació a la guerra.

La veiem ben clara l'exigència d'aquest primer de Maig? Sense abandonar ni una sola de les nostres reivindicacions contra el capitalisme, sense retirar ni un sol mot de la condemna que ja ha fallat la història i que ha d'executar la voluntat proletària, cal que el moviment obrer s'adoni d'aquest enorme perill de la nova tirania que el capitalisme d'estat desenvolupa.

Només, en efecte, el moviment obrer podrà vencer-la. I és perquè aquest triomf sigui efectiu que ens cal denunciar la gran mentida de l'estalinisme.

Poc temps abans de morir, Trotsky la responsabilitat del qual en la present situació és evidentíssima — s'havia plantejat si, davant les noves formes de l'estatisme, la classe obrera no havia mancat la seva hora i no ens trobàvem tot simplement, davant un tipus de revolució que no tenia de socialista més que el nom.

Després, el llibre de Burham, ha plantejat amb més esclat, la qüestió: estatització dels mitjans de producció, si. Però feta per que, i a benefici de qui? A qui pertany l'Estat, en la nova societat « col·lectivitzada »? A una classe obrera sense cap mena de drets sindicals ni polítics, o a la massa de funcionaris del partit que utilitzen els « directores » per assegurar la seva puixança i augmentar llur nivell de vida?

Em sembla que la resposta avui ja no ofereix dubtes. Però cal fer-la clara i evident. I per això cal abans que res retrempar-nos en les fonts mateixes del moviment obrer. En l'afirmació essencial de la lluita de classes, creant ella mateixa el seu organ de combat — els sindicats,

els comitès d'empresa — i trobant l'arma que, ha de garantir-la permanentment contra qualsevol enemic, patro o estat: la vaga.

A partir d'aquí, no ens enganyem. Es tracta de refermar el socialisme en funció de la realitat actual. Es una tasca immensa i que no pot esperar. Però hi ha, ahora, les exigències de l'acció. I és, com sempre, segurament en l'acció mateixa, que trobem els elements de l'afirmació teòrica.

Es en efecte, en el seu esforç actual per a depassar les absurdes fronteres nacionals, que el socialisme europeu comença a definir les grans línies d'aquest nou combat. I és en tant que reixirà a liquidar enterament el vell mite de la sobirania nacional que podrà dir que haurà complet l'exigència d'aquest primer de Maig. Es amb aquest slogan nacionalista que Stalin tirant els jalkans. Es amb ell, també que Franco defensa el seu poder.

La voluntat europea del socialisme significa que la capacitat creadora de la classe obrera no ha mort, com temia Trotsky. Car és únicament damunt d'ella que pot reposar el nou edifici col·lectiu. A l'interior d'aquest edifici — la federació europea — el socialisme provarà que el moviment obrer sap trobar les noves formes d'estructura social i política que son realment fidels als principis que animaren les llargues corrus d'homes que moguts per l'esperança començaren, a desfilar en aquells primers de Maig prenyats de generositat i coratge.

LA INSEPARABLE TRILOGIA

per Josep COLL

Dintre del moviment obrer, al marge dels comunistes, es troba encara gent que gosa defensar, amb més o menys vacil·lacions el cop d'estat que els stalinistes feren el 26 de febrer darrer a Tchécoslovaquia, plagí i segona edició del que feu Hitler el 15 de març del 1939.

El seu argument bàsic consisteix en dir que a pesar del cop de força contra un país independent i contra una democràcia constituïda no deixa de tenir importància, el fet que l'ocupant, militar o ideològic, porta en si els germes d'una transformació social que s'afana a fer-los fructificar de grat o per força per la sola coacció de la seva presència. Acte seguit l'expliquen, fugal ja del cas concret de Tchécoslovaquia i englobant tota l'Europa central, tota una sèrie de transformacions econòmiques que els stalinistes fan, en els països que ocupen, sota el règim de la democràcia stajanovista, o si voleu, com diuen ells, democràcia popular. Repartició de la terra soviètica de les branques més importants de la indústria, etc. En una paraula una revolució orientada cap a la igualtat econòmica.

La idea d'igualtat ha estat en el transcurs de la història la mobilitadora de grans corrents d'opinió — podria dir de masses però aquest substantiu amb el to que l'empren els stalinians vol dir amall que per altra part s'adiu ben bé a la seva

pròpia psicologia — El cristianisme cimentà la seva puixança defensant la igualtat moral dels homes car encara que fos ultraterrena tingué la seva importància tenint en compte l'època en la qual fou predicat. Més tard els enciclopèdistes donant una fórmula tangible a la idea base del cristianisme feren possi-

ble que els homes fossin reconeguts iguals davant la llei i com a cosa pròpia i original foren els precursors de la igualtat política. L'estalinisme del mot igualtat en fa un ús constant, permanent, i encara hi fa un petit afegit l'adjectiu de social i amb la consigna d'igualtat social cobreix tota classe d'operacions, les tèrboles, les fosques i les negres. La igualtat social és, en canvi, el motiu d'ésser per a nosaltres socialistes. Però el que cal dir tot seguit és que aquesta aspiració congenita de la classe obrera no és amputada pel socialisme com ho és pel comunisme. Heus ací el fet diferencial i l'essencial. Entem per igualtat social la igualtat moral, la igualtat política i la igualtat econòmica — interpretant com a igualtat econòmica no una espècie de repartidora sino com la satisfacció de les exigències o necessitats econòmiques de l'home en tant que ciutadà de la societat. El socialisme triomfant no és

la negació dels progressos polítics i socials que generacions de lluitadors han aconseguit a través de combats darrers combats, amb campanyes de persuasió, amb moviments d'agitació, amb aixecaments revolucionaris. Històricament evolució i revolució es confonen amb la voluntat dels homes que lluiten de diverses maneres, per assolir un objectiu comú. A vegades una revolució plasma l'evolució d'una època. D'altres una realització (reforma) concretitzant un estat d'opinió evolutiva evita una revolució. La sang generosa de tants sacrificats per un món millor, no ha estat estèril, la seva acció ens serveix d'exemple i els resultats que han obtingut i dels quals nosaltres gaudim és la gran esperança que tenim en que dels nostres esforços, de la mostra lluita si no canvien la societat en quelcom l'adobaran i generacions futures tindran un nou exemple a seguir i un altre troc de camí fet. El món d'avui no és el d'ahir, el d'ahir no és el d'abans d'ahir. El capitalisme és superior al feudalisme com el feudalisme és superior a l'esclavitud. Amb això no descobrim res però remanece. El món de demà no serà ni el d'ahir ni el d'avui. No ho serà i serà superior. Es una llei natural. I l'home per intel·ligència, per dignitat, per bondat i per amor propi — amor de si mateix — es supera, per estimul fa superar, i el conjunt

(Segueix pàgina 3)

KARAGANDA

La Federació Espanyola de Deportats i Internats Polítics posseeix una important documentació sobre els malaurats pilots d'aviació i marins de guerra i mercants espanyols que en compliment d'ordres rebudes del Govern de la República durant la nostra guerra es traslladaren a la U. R. S. S. Lluar situació actual és veritablement còmpredora. Reclusos al Camp de Concentració de KARAGANDA — segons testimoni d'altres que han compartit el calvari amb ells — allunyats de tot contacte, sense noves, veuen transcórrer els dies sense la més lleu esperança d'alliberació.

Diffícilment hom pot concebir que la U. R. S. S., tracti d'una forma tan poc humana, tan desconsiderada i tan cruel a quins no han comés altre delictes que el haver obeït les ordres del seu Govern legal. A lluitadors obrers que veien a la U. R. S. S. com la pàtria del proletariat, com el país del Socialisme.

La Federació de Deportats no ha estalviat esforços per tal d'escusar-los el calvari que estant vivint. Les gestions fetes fins ara, però, no han donat cap resultat positiu. Soman sense resposta l'escrit que adreçaren, sollicitant la reparació de tal injustícia i que fossin posats en llibertat, al Ministre de Negocis Estrangers de la U. R. S. S., Molotov.

ENDAVANT s'associa a la campanya empresa per la Federació Espanyola de Deportats i resta a la seva disposició fins a obtenir l'alliberació dels delinqüents de KARAGANDA.

NOTES I COMENTARIS

FRANCO - PERON

Els dictadors centre i sud-americans són uns titelles que es mouen amb cordills, però que no tenen altra finalitat que els bons « afers ». Tots els dictadors són lladres vulgars, però els latino-americans ensenyen descaradament l'etiqueta. Trujillo a la República Dominicana, Carias a Honduras, Somoza a Nicaragua, Morínigo al Paraguai i Perón a l'Argentina són els actuals supervivents d'una collita que en certs moments ha tingut proporcions imponents.

El dia 3 d'abril, la Radio-Espanya cridava i cridava per a que els espanyols aturats prestessin atenció. El protocol Perón-Franco s'havia signat a Buenos Aires i els estraperlistes espanyols tenien uns mesos de respir. La Radio-Espanya feia soroll perquè els espanyols no s'assabentessin que aquell mateix dia el President Truman havia signat el Pla Marshall aprovat pel Congrés dels Estats Units del qual restava definitivament excluida l'Espanya franquista després d'haver-li posat la mel a la boca amb les esmenes votades dies abans. Seguint la condemna, seguia l'abstinença, seguia el refus de poder participar en la vida internacional, seguia el despreci de tot el món civilitzat per a l'Espanya franquista.

Calia dissimular el fracàs, calia atenuar l'estrall i paliar la gran decepció. I el protocol Franco-Perón volia ésser la compensació, la contrapartida. Però, què és el protocol Fran-

co-Perón? És que l'Argentina s'ha convertit de sobte a la generositat per amor a la dictadura franquista?

Tothom sap que l'Argentina fou dels pocs països del món que no va participar a l'obra de la UNRRA que fins al 30 de juny de 1947 va tenir cura de les poblacions més castigades per la segona guerra mundial i dels milions de persones desplaçades que no tenien mitjans de vida. L'obra de la UNRRA fou de les més generoses i eficaces i els Estats Units aportaren 2.700 milions de dolars al seu sosteniment. Tampoc l'Argentina ha volgut participar en les conferències del blat i els cereals, i en la darrera de Nova York que va acordar-se proveir les poblacions d'Europa i Àsia a preus raonables previament fixats de comú acord durant tres anys, l'Argentina fou l'únic país exportador que no hi va prendre part. Val a dir que per tal d'ajudar al ressorgiment d'Europa, l'Argentina ven el blat i el morsec a preus sovint dobles que els Estats Units, Canadà i Austràlia. Com és natural, necessita clients tronats, com l'Espanya de Franco, que forçosament s'hagin de sotmetre a aquestes condicions d'usura.

Però ara, l'Argentina és generosa i acorda un crèdit de 1.750 milions de pesos argentins — 4.550 milions de pessetes al canvi oficial — en quatre anys per a que Franco pugui comprar productes argentins. Com és això? Examinem-ho. D'a-

quest total, n'hi ha 600 milions que Franco li deu i que no pot cobrar. Els altres, es reparteixen en 350 milions cada any per al 1948, 1949 i 1950. Per a saldar l'atrassat i el que vagi corrent, Espanya ha d'enviar productes agrícoles i industrials, minerals, metalls i una quantitat diversa d'altres articles i es compromet a construir vaixells mercants i de guerra, ultra una xifra considerable de vagons de ferrocarril. Que no ho complirà? Ja ho sabem. Però ho quedarà a deure, i després els demòcrates i els republicans hauran de treballar per a pagar el pà blanc i els bisbeccs que s'hauran menjat els militars, els c'ergues, els banquers, els fabricants i els estraperlistes.

No n'hi ha prou encara. L'Argentina adquireix el dret d'establir un port franc a la badia de Cadix i fer-ne el seu centre de distribució de productes en el vell continent. L'Argentina sap que no sempre podrà explotar la misèria d'Europa i preveu el dia que haurà de fer la competència als concurrents americans i oceànics en el mercat europeu. I cerca un lloc adequat per a dipòsits, cambres frigorífiques i comoditats de distribució. I Franco, el defensor de la soberania nacional, li cedeix aquesta franquícia a canvi de les lletanies, com la cedia a Itàlia, a Alemanya o a qualsevol que li oferís ajut o que simplement volgués tractar amb ell.

Vet aci el que és el protocol Franco-Perón: una ensarronada mútua, però el que hi surt perdent és Espanya. I per això loquen les trompetes i fan manifestacions falangistes a Madrid, cridant **Perón sí, Truman no!** i fent aixecar el braç a tots els vianants. Amb això organitzen el carnestoltes a l'hora que el món gira la cara de fàstic, després de gastar-se milions en la propaganda als Estats Units per a poder ésser inclosos al Pla Marshall i després de captar de porta en porta per uns crèdits que els permetin, no pas reconstruir Espanya, sino anar mantenint els paràsits que la devoren.

Perón sí, Truman no! Naturalment! Després de fer-se il·lusions, després de repel·lir les fàbul·les de la condescendència dels països democràtics, arriba l'hora de la veritat i és Truman el que diu « no » amb una contundència frapant. Quan els franquistes saltaven escales avall, Perón aprofita el moment per a cargolar i ofereix un paliatiu. **Perón sí!** A Perón i al seu conseller econòmic Miranda els té sense cuidado Franco i el seu règim. El que cerquen és negoci, i quan el deutor està apurat i hipotecat és l'hora d'ajupir-lo i estrangular-lo. Què té que veure això amb el Pla Marshall? Es com si en una casa d'empenyos els parles de caritat i germanor. Ba! Tot això son futeses. Pesos, pesos, és el que interessa.

Les eleccions italianes

Objectivament el resultat de les eleccions italianes ens demostra que la gran majoria dels electors italians no han votat ITALIA. Pel gros del cos electoral els interessos permanents d'Itàlia han ocupat un lloc de segon ordre en la contesa dels dies 25 i 26. D'una banda l'església catòlica s'ha servit de la pugna russo-americana per acreixer la seva força política i també per a barrar el pas a l'enemic més gran que avui té a Europa. Per l'altra, Togliatti — el cervell del Kominform — fidel servidor dels interessos stalinians, cercava dividir l'opinió italiana en dos bandols: el comunista i l'anti-comunista i d'aquesta forma obligar als obrers inscrits al Partit Socialista italià a sumar llur acció a la del Partit Comunista per a poder, al·legava, fer front a l'intromissió del Sant Pare en els afers interiors d'Itàlia, intromissió concertada amb el capitalisme americà. Aquesta maniobra clàssicament comunista Togliatti l'ha realitzada amb ple èxit, car Nenni no comprenia l'engany n'ha estat una víctima i amb ell el Partit Socialista Italia. En la lluita per l'aniquilament dels partits socialistes de l'oest d'Europa acordada pel Kominform en la seva primera reunió de Varsovia, Togliatti ha guanyat la primera mànega.

En aquestes condicions les eleccions italianes havien perdut tota

fesonomia nacional. Els ulls de tot el món seguien els esdeveniments d'Itàlia per considerar-los l'exponent de l'alta tensió política internacional. El resultat malgrat traduir la polarització del cos electoral entorn de les dues forces mundials en pugna ha posat de manifest, ha fet sobresortir l'existència d'una força que si bé numèricament és inferior a la social-cristiana i a la comunista — totes dues mogudes per reacció — representa moralment l'únic recurs vivificador i autènticament europeu que disposa Itàlia. Només a mesura que els italians reforçant i comprendran aquesta acció del socialisme italià — representat avui exclusivament pel Saragat i Lombardo — Itàlia jugarà amb plenitud de força i amb grans possibilitats de reixir el rol que li escau en el concert dels pobles d'Europa que creuen en la llibertat com la més alta manifestació de la personalitat humana, en la democràcia com l'única forma de convivència i de relació possibles, i en el Socialisme com a eclosió i triomf de la justícia política i social.

El dia 5 de juny del 1947, el Secretari d'Estat dels Estats Units, George C. Marshall, en un discurs pronunciat a la Universitat de Harvard, va llençar la idea de que calia ajudar Europa a realitzar la seva ràpida reconstrucció i a posar-se en situació de bastar-se ella mateixa si es volia assegurar la pau del món i mantenir el règim de llibertat i democràcia per la defensa del qual s'havien batut les Nacions Unides durant la segona guerra mundial. La misèria, la confusió i el desordre conduïen al totalitarisme i no era la guerra, sino l'abundor, el que podia contenir-lo i allunyar-lo. Calia que els Estats Units, que havien sortit de la guerra, més rics i més poderosos que mai, s'imposessin l'obligació d'ajudar Europa a sortir de les seves dificultats econòmiques, de les seves competències mútues, de les seves discòrdies puerils i de la seva atomització. Era precis fer sorgir una Europa unida, forta, lliure, que reprengués el seu rol de capdevantera de la civilització, infundint-li la voluntat del recobrament i el propòsit de superar les rivalitats que la feien caduca i impotent, en una paraula, crear els Estats Units d'Europa per a que, junt amb els d'Amèrica, fossin la garantia de la pau futura.

Aqueles paraules profètiques prengueren registre en la història amb el nom de « Pla Marshall ». Recollint la generosa invitació, Gran Bretanya i França convidaren la U.R.S.S. a formular un pla general de reconstrucció i de cooperació per a oferir-lo als Estats Units com a punt de partida per a posar en pràctica la idea del general Marshall. Els ministres d'Afers Estrangers dels « Tres Grans », Bevin, Bidault i Molotov, es reuniren a París el 27 de juny i el dia 2 de juliol Molotov va abandonar la conferència i va proclamar públicament la disconformitat de la U. R. S. S. amb el Pla Marshall. En què es basava aquesta disconformitat? Segons Molotov, en que els Estats Units volien estendre a Europa els seus tentacles imperialistes i la volien sotmetre a una degradant servitud econòmica. Segons la U. R. S. S., els Estats Units podien ajudar individualment cada país

amb crèdits liberals sense obligar a una acció conjunta que representava una interferència en els afers interns de les nacions i una renúncia de llur sobirania. Com es pot veure, l'argumentació comportava una lògica completament inversa de la que predomina arreu on la raó humana s'ha obert algun camí. En realitat no hi havia altra cosa que una tergiversació de la veritat: el que volia la U. R. S. S. era que Europa no s'organitzés, que no es creés cap força que pogués mediatitzar o absorbir la U. R. S. S. o que en alguna manera pogués contenir o limitar el seu imperialisme i el seu avassallament dels pobles més dèbils que la envolten i que representen el primer replà de la seva expansió política, econòmica i militar que, segons les seves ambicions, ha de conduir-la a la dominació mundial.

Malgrat el refus de la U. R. S. S. i el veto que va imposar als seus satèl·lits, Finlàndia, Polònia, Txecoslovàquia, Hongria, Rumania, Bulgària, Iugoslàvia i Albània, de participar a la Conferència convocada, aquesta va reunir-se a París el 12 de juliol amb la participació de Gran Bretanya, França, Suècia, Noruega, Dinamarca, Islàndia, Eire, Holanda, Bèlgica, Luxemburg, Suïssa, Portugal, Àustria, Itàlia, Grècia i Turquia, reunió que va denominar-se la Conferència dels Setze o de Cooperació Econòmica d'Europa. D'ella va sortir-ne un estudi acurat de les necessitats de la reconstrucció, un pla de conjunt per a satisfer-les, un projecte d'unió duanera, monetària, de distribució de força i energia, de mercats d'aprovisionament i d'expansió, es a dir, de cooperació econòmica orgànica i fecunda que se'nava les bases d'una possible unió política i àdhuc militar. Era Europa que prenia personalitat i que, per primera vegada a l'història, considerava seriósment el problema de la seva possible constitució com un tot a base d'uns principis, d'unes necessitats vitals, d'un instint de su-

pervivència i de direcció. Era el primer pas per a la creació dels futurs Estats Units d'Europa.

Quant a la demanda de crèdits exteriors, la Conferència, després d'alguns retocs, va formular un programa d'ajuda americana que resumirem somerament:

Deixarem els incidents que han caracteritzat el curs dels esdeveniments des de la formulació d'aquest Pla i les campanyes comunistes contra l'ajuda americana a Europa. Poques vegades un partit es trobà en situació més difícil que la que s'han trobat els comunistes tot aquest temps per a combatre un pla d'ajuda generosa que tothom — àdhuc ells mateixos — considera indispensable. La futilitat i el cinisme han estat els puntals d'aquesta campanya desgraciada dictada per Moscou. No cal dir que ella no ha afectat en el més mínim el procés de desenvolupament del pla i que, arribada l'hora, el Congrés dels Estats Units, malgrat els « aïslacionistes » i els reaccionaris d'aquell país, va adoptar per una forta majoria un crèdit de 5.300 milions de dolars pel primer any d'ajuda a Europa, juntament amb un de 275 milions per l'ajuda militar a Grècia i Turquia, 463 milions per l'ajuda econòmica i militar a la Xina i 60 milions pel fons de la infància de les Nacions Unides. El dia 2 d'abril quedava definitivament aprovada la Lei, el dia 3 la signava el President Truman i el dia 5 sortien els primers vaixells d'ajuda a Europa amb càrrec als crèdits del Pla Marshall.

La discussió està tancada, el Pla Marshall està aprovat i ja funciona, i Europa es troba esperançada, en camí ferm vers la seva rehabilitació i vers la nova fase de la seva cooperació econòmica i política i la seva futura unió orgànica. És un triomf de la civilització occidental i una garantia de que l'arrasador soviètic no podrà de-

passar les fronteres de la tenebrosa cortina de ferro. Felicitem-nos d'aquest esdeveniment que assegura l'imperi de la democràcia, obra les portes a un pervindre falaguer i ens permet de creure que el nivell de vida dels europeus, no solament no es rebaixarà, sino que s'eleva sensiblement abans de gaire.

Però Espanya no entra en el Pla Marshall, ni a l'Unió Europea ni en res que signifiqui cooperació i ajuda mútua entre les nacions. Tots els països d'Europa foren invitats, menys Espanya. Pobra, esvalgada i arruïnada, Espanya, la que més necessita de l'ajuda exterior, resta inexorablement excluida de la família de la civilització europea. Perquè? La cosa és clara, i ho han dit sense emuluts els governants dels països democràtics: mentre Franco sigui al poder, mentre Espanya resti sotmesa a una dictadura primària i brutal, com un país apestat, com un perill i una vergonya per a la humanitat, haurà de restar sola, podrint-se en la seva gangrena, devorada pels paràsits militars, c'ergues, títols nobiliaris, latifundistes i presidarís, amb la seva densa immoralitat, amb el seu **estraperlo**, amb la seva misèria irremediable.

En la darrera reunió dels Setze, Portugal, tímida, es va limitar a expressar el desig de que algun dia Espanya pogués incorporar-se a l'organització de l'Europa occidental. Ningú no li va respondre. A la Cambra de Representants dels Estats Units, mentre es discutia el pla d'ajuda a la reconstrucció d'Europa, un diputat republicà, Alvin E. O'Konski, va representar una esmena reclamant la inclusió d'Espanya en el pla d'ajuda. En la primera votació l'esmena va recollir 149 vots contra 52, i en la segona 188 contra 104. Als Estats Units, com a tot arreu, hi ha feixistes, però pel que es veu, el que més abunda és l'ignorància dels problemes europeus. La inclusió d'Espanya en el Pla Marshall hauria representat el discrdit d'aquesta empresa generosa i hauria

contradit les decisions unànimes de la ONU respecte la condemna del règim franquista. La reacció del Govern dels Estats Units davant d'aquesta votació estúpida de la Cambra de Representants fou fulminant, i la Comissió mixta del Senat i la Cambra de Representants va donar aprovació definitiva a la llei sense fer cas de la desgraciada esmena de O'Konski.

La sanció moral contra el règim franquista ha trobat ara, amb motiu de l'aprovació del Pla Marshall, una sanció de caràcter econòmic de les més efectives. Si en els medis industrials, mercantils i financers d'Espanya, resta algun vestigi d'instint de conservació, no trigarà gaire a sentir-se els efectes d'aquest isolament terrible a que Espanya es troba condemnada. Els treballadors i els demòcrates espanyols no s'han pas de convencer. Cal que es convencin els que encara creuen que Franco és una garantia d'ordre i els que senten terror davant d'una possible canvi de règim. Les Nacions Unides i les potències democràtiques occidentals han demostrat la seva ferma voluntat i ens ensenyen als demòcrates el camí a seguir. Cal que no perdem de vista la lliça que no malogrem l'obra internacional realitzada amb dissidències interiors i amb infelices competències de grup.

En aquests moments en què la claretat es fa indispensable, per tal trobar una solució adequada al vell i complicat problema espanyol, els socialistes catalans reafirmem la nostra adhesió a la Nota Tripartita de 5 de març de 1946 i a l'acord de l'Assemblea de la ONU de 12 de desembre del mateix any. Volem la liquidació del règim franquista per mitjans pacífics i la implantació de les llibertats democràtiques per tal de que es pugui procedir a la consulta popular que decidirà quin ha d'ésser el règim del futur. I estem a favor del Pla Marshall, contra les dictadures roges o blanques, en oposició oberta amb el feixisme, el falangisme i l'anti-

llibertat representada pels mercenaris stalinians. Volem la incorporació de l'Espanya democràtica en el quadre de la Unió Europea, lliure de la infecció feixista i comunista. Volem que Espanya pugui reintegrar-se, reconstruir-se i sumar-se a la família dels pobles lliures, pròspers i felicitats de l'Europa occidental. Sense eufemismes ni mitges tintes, encapçalem la croada per la salvació de Catalunya i Espanya, unides al bloc europeu amb tota llealtat, amb tota decisió, compartint els principis, les responsabilitats i els beneficis de la lluita contra tots els despotismes i totes les tiranies.

I ens plau declarar que són els socialistes dels països lliures els que amb llur fidelitat als principis de la democràcia han salvat el perill de que es transgís amb l'Espanya franquista per consideració a la situació estratègica de la península i al subterfugi de la guerra inevitable contra la U. R. S. S. A part de que Franco no representa cap força ni cap garantia, a part de que la U. R. S. S. no es troba en condicions d'embarcar-se en una tercera guerra mundial que fora un greu desastre per ella i per tot el món, l'anticomunisme dels franquistes no és cap qüestió de principis, sino una pura competència de poder, de tirania i de coacció. Ni els uns, ni els altres. El llenguatge de la S.F.I.O. i en particular del seu patriarca Léon Blum en **Le Populaire**, el de Spaak i els socialistes belgues, el del Govern i els socialistes sucses, i, particularment, el de MacNeil i els treballistes britànics, ha estat, ara com sempre, contundent, i assegura la persistència de la lluita contra Franco en la qual tenim l'assistència i la companyia de tots els demòcrates del món.

Felicitem-nos, doncs, de la feliç aprovació del famós Pla Marshall. Ella ens afavoreix indirectament pel fet mateix que Espanya no hi participa. Dia vindrà que Espanya serà admesa en la família dels països democràtics i aleshores els crèdits exteriors afloraran i la península coneixerà l'etapa de dignitat civil, de llibertat humana i de prosperitat econòmica que s'haurà guanyat per la seva lluita heroica i pel seu llarg sacrifici.

Suara només el socialisme era internacionalista. Avui dins del quadre de la democràcia i de la llibertat, a La Haya, tothom defensa la nostra doctrina.

(Ve de la pàgina 4)

Els Campions de la Unitat

Hi ha gent infatigable i que no ragateja esforç quan es tracta d'unir els treballadors. Els obrers, pel que es veu, som una família mal avinguda i, en baralla permanent. Uns o altres de bona voluntat havien de sorgir en aquest non per a finir amb aquesta lluita fratricida, constant. Heu-los aci, encara que ja fa temps que hi son, els campions de la unitat: s'anomenen stalinistes. Els coneixeu sense esforç, pel seu tracte suau, pel seu alt sentit de convivència, per la seva lleialtat, pel seu desinterès i els veureu venir de lluny, que també és molt important. El seu leader, vull dir l'única unitat de la seva quantitat, ha trobat per mitjà d'una operació aritmètica original solució al fenomen de la lluita intestina obrera. Veieu, si us plau, l'operació de la « unitat Stalin » i per a fer-la més entenedora farem servir d'exemple una organització obrera catalana. Sense escollir. Pel cas « La Unió de

Rabassaires i altres Conreadors del Camp », va bé.

« Alguns militants stalinians també ho son de la Unió de Rabassaires. Aquests primer acorden no assistir a les reunions convocades pels dirigents legals, de l'esmentada organització. Despleguen una campanya d'insidies i calumnies contra qui creuen el més destacat dels dirigents. En aquest cas Pau Padro, I, crident, finida la tasca d'unitat una reunió on hi convoquen només els rabassaires stalinians. Aquests expulsen per provocadors i venuts al capitalisme als dirigents legals i aleshores afeixen un tot petit zero a l'esquerra de la Unió Stalin, el qual els ha arribat d'Amèrica en forma de Calvet-Lladret. I després vinga organitzar festes sota la recomanació de Marx « Treballadors de tot el món uniu-vos. » I així ja tindrem una organització de menys catalana i una de més staliniana.

La inseparable trilogia

(Vé de la pàgina 1)

de la societat beneficia d'aquest impuls.

El socialisme militant reivindicant la igualtat econòmica no renuncia a la moral ni a la política perquè una societat socialista ha d'ésser justa econòmicament, digna moralment i lliure políticament.

Aquestes tres banderes, aquests tres principis, aquestes tres igualtats, formen la inseparable trilogia del Socialisme. El socialisme es nega a arriar una de les banderes; a canvi del triomf d'una de les altres. El socialisme quan no pot avançar, lluita per no retrassar. El socialisme pot i ha de lluitar pel manteniment o per la re-

conquesta de les igualtats assolides o perdudes. Per això és incompatible, per essència, amb tot règim totalitari.

El socialisme en el cas concret de l'expansió stalinista en el centre d'Europa no tan sols no ha d'acceptar aquesta expansió com a progressiva sinó que l'ha de combatre en tant que negativa pel triomf de la igualtat social. Si acceptéssim per un moment, cosa més que discutible, que els soviets imposen una igualtat econòmica en els països que ocupen, assassinant en canvi les dues altres igualtats que pel socialisme són tres igualtats insubstituïbles, immenscindibles i immutables.

L'Agrupació Catalana de Mutilats i els internats de Karaganda

(extracte d'un Manifest suara publicat)

L'Agrupació Catalana d'Invàlids i Mutilats de Guerra, organització aplegant els catalans mutilats i invàlids de la guerra del 1936 al 1939, imposada a Catalunya, per la defensa de la seva llibertat nacional, emocionada pels greujissims fets denunciats per autoritzades personalitats i organitzacions espanyoles exiliades, així com per la gairebé absoluta majoria de la premsa catalana i espanyola de l'exili, relatius a l'internament al camp de KARAGANDA (U.R.S.S.) de 59 anti-feixistes catalans i espanyols, fa publica la seva indignada protesta per aquest crim inqualificable, ajuntant-la a les que ja s'han manifestat, tot i reclamant

l'alliberació immediata dels germans que injustament sofreixen i moren en terres hostils a la salut física i a la llibertat humana.

El nostre deure: Recolzar i sostenir la lluita dels companys de l'Interior

Problemes Economicos

LES MONEDES

per Berenguer de Montcada

La sanitat econòmica d'un país es manifesta per l'equilibri entre el consum i la producció i l'equilibri del comerç exterior i la seva balança de pagaments. Abans de la darrera guerra mundial no tots els països es trobaven en possessió d'aquest equilibri però les anomalies eren relativament lleus i podien corregir-se sensiblement mitjançant el joc de les tarifes duaneres i les taxes de descompte i interès. Després d'uns anys de destrucció massiva, pèrdua de capitals i de producció, i de la desorganització del comerç internacional, els problemes econòmics han depassat aquesta fase més o menys elemental i presenten característiques agudes que només poden atenuar-se amb un règim d'austeritat i de privacions que ha de durar dos o tres quinquennis, segons els casos.

Les monedes solen ésser el baròmetre d'aquestes anomalies car, per regla general, la carestia d'articles de consum és manifesta amb un augment de preus i aquest va seguit d'un augment proporcional de la moneda circulat i d'una distensió del crèdit el qual, a fi de comptes, no és altra cosa que moneda a terme. Així trobem, per exemple, que a Gran Bretanya, entre l'avant guerra i la fi de 1947, la circulació monetària i les demandes de crèdits comercials s'havien multiplicat dues vegades i mitja, es a dir, havien passat de 1.953 milions de lliures esterlines a 5.030 milions; al Canadà, dues vegades i tres quarts, o sia de 1.280 milions de dollars havien passat a 3.408 milions; als Estats Units, tres vegades, de 37.000 milions de dollars a 111.200 milions; a Espanya, cinc vegades, de 8.100 milions de pessetes a 49.000 milions; a França, sis vegades, de 193.000 milions de francs a 1.175.000 milions; al Japó, tretze vegades, de 23.700 milions de yens a 305.700 milions, i a Itàlia, vint i una vegades i mitja, o sia, de 50.400 milions de lires a 1.082.500 milions.

Tots els països, sense excloure la Unió Soviètica, viuen amb la preocupació de posar fre a aquesta corba inflacionària que si no és pogués contenir produiria un cataclisme intern amb la consegüent anul·lació del crèdit i la pulverització del signe monetari. Els que vivim a França coneixem els sinapismes heroics que aplica el Govern actual per tal d'estroucar la terrible hemorràgia. No parlem dels països d'orient on hi ha casos com el de Xina, el de Rumania i el de Grècia on la malura ha pres proporcions catastròfiques i el consumidor, en termes més concrets, les masses treballadores, es troben abocades al desastre i a la fam. Resumirem ací algunes de les mesures preses per diversos països per tal de canviar la tendència inflacionària en una cursa vers l'estabilització monetària o, almenys, en una atenuació dels efectes de la desvalorització del diner. No cal dir que un dels principals dissenys del Pla Marshall és el de produir la reposició de capital i la provi-

sió d'articles de consum per tal de que es pugui superar la crisi oberta per la guerra sense obligar les masses productores d'Europa a una llarga abstinència abans d'equilibrar la relació entre la producció i el consum i les balances del comerç exterior.

Italia

Per la primavera de 1947 els preus dels articles de consum depassaven cinquanta vegades els d'avant guerra. El Ministre de Finances, Luigi Einaudi, va aconseguir l'aprovació d'una llei establint una quita que oscil·lava entre el 3 i el 61 per cent dels capitals sense comptar impostos prohibitius sobre articles de luxe o no essencials. Les restriccions de crèdits foren assegurades obligant els banes a mantenir una determinada disponibilitat dels saldos actius de dipòsits i comptes en diner o en obligacions del Tresor. El resultat immediat fou la liquidació d'inventaris, la baixa dels valors i la cotització del dollar a 580 liras en comptes de 900 a que havia arribat. La lira fou oficialment devaluada en un 20 per cent. Va establir-se un mercat de canvis lliure per tal de poder arribar a l'estabilització. Una abundant collita d'olives i oli ha ajudat la concurrència en el mercat interior i exterior. Però s'ha iniciat l'inevitable a-tur forçós i el Govern s'ha vist obligat a iniciar obres públiques i a subvencionar indústries de nova creació.

Unió Soviètica

El decret del 13 de desembre darrer establia la circulació forçosa d'un nou ruble que es canviava per deu dels corrents dintre d'un termini que finia el 29 de desembre. Els dipòsits bancaris fins a 3.000 rubles no sofrien alteració; de 3.000 a 10.000 rebien dos rubles nous per tres de vells; per damunt de 10.000 rubles en rebien un de nou per tres vells. Les obligacions emeses pel finançament dels tres plans cinquenals es convertien de tres rubles a un. Els crèdits bancaris de les cooperatives i els kolhozes perdien el 20 per 100 de llur valor nominal. Preus i salaris es mantenen al mateix nivell el mateix que les taxes. El deute intern de l'Estat fou reduït de dos terços amb aquesta disposició. A la Unió Soviètica hi ha 41.000 caixes d'estalvi amb 17 milions de comptes corrents. El poder adquisitiu dels salaris és aproximadament la meitat del que era abans de la guerra.

França

Les mesures capitals preses recentment són l'anomenat **prélèvement** que, més que un impost, ha de considerar-se un emprèstit forçós mitjançant el qual es confia sustrair 125.000

milions de francs a la circulació provinent de beneficis excessius, i la retirada de la circulació dels bitllets de 5.000 francs. Aquestes mesures són massa fresques i una part del Parlament s'obstina en desfigurar-les per a que es pugui dir quins seran els seus efectes en el frenament de la inflació. De moment, el poder adquisitiu dels salaris oscila entorn del 70 per 100 d'avant guerra.

Gran Bretanya

Tots els esforços es concentren en l'augment de la producció. S'han retirat 40 milions de lliures esterlines de la circulació. El crèdit segueix intacte, però s'observa pressió dels preus a l'augment, ço que ha de dificultar les exportacions i obligar a una desvalorització oficial de la lliura esterlina. Es, però, el país on l'economia dirigida funciona amb més exactitud.

Països del Nord d'Europa

En general, segueixen l'exemple de Gran Bretanya i s'afereixen al control de preus amb la peculiar disciplina de's seus pobles. Bèlgica ha frenat l'expansió del crèdit obligant les banques a mantenir el 65 per 100 dels dipòsits en d'èner o bons del Tresor. No hi ha inflació i el poder adquisitiu dels salaris es manté elevat. La Riksbank de Suècia, per lliurar l'or i les divises del recolzament del paper moneda i poder liquidar la balança de pagaments, adopta el sistema de fixar per llei cada any el montant de la circulació fiduciària, ço que indica que la inflació no és un perill. Econòmicament, Suècia, com Suïssa, ha sofert poc de la guerra.

Canadà

Els preus pugen en la mesura que els controls s'afloïxen. El Canadà manca de dollars dels Estats Units, ço que dificulta les seves compres a aquell mercat i l'obliga a subvencionar la mineria, especialment la d'or, per a fer-se amb divises nord-americanes. Es creu que el dolar canadenc no serà devaluat.

Estats Units

La puja de preus registrada després de l'abolició dels controls va obligar el President a reclamar poder del Parlament per a contenir la inflació. Però, pel gener passat, va iniciar-se una baixa dels preus dels cereals, del cotó, del sucre i altres articles que indica que la corba inflacionària s'ha alentit espontàniament. Així i la fixació del preu internacional del blat a dos dollars bushell — l'Argentina no hi és compresa — és la millor indicació d'estabilització monetària i econòmica que registra aquest període revolt. El Govern ha destinat 7.000 milions de dollars a l'amortització del deute públic, ço que, juntament amb les restriccions de crèdits de la Banca Federal, anuncia una relativa estabilitat.

Amèrica Llatina

Els països de l'Amèrica Llatina, a excepció de Veneçuela i Cuba, estan sota els efectes d'una inflació galopant, essencial Xile i l'Argentina. El primer ha pres mesures dràstiques elevant els impostos i restringint els crèdits, i els altres països observen amb atenció els seus efectes per tal d'aplicar mesures similars.

Xina

La inflació s'ha desfermat de tal manera que ja no és possible el seu control, menys encara mentre el Govern hagi de destinar el 75 per 100 dels seus ingressos a despeses militars. Les xifres son astronòmiques i la misèria dels treballadors innarrable.

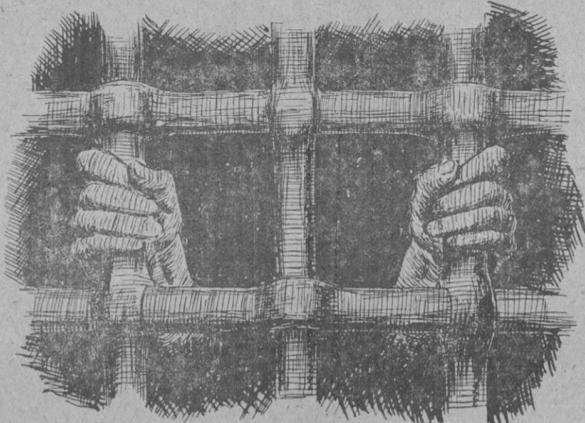
Espanya

A darrers de l'any passat va iniciar-se una política de restricció de crèdits i una baixa general dels valors en borsa per excés d'oferta. Durant el mes de gener la circulació fiduciària ha baixat de 26.000 a 25.000 milions de pessetes. Si les despeses militars i moltes altres parassitàries poguessin eliminar-se dels pressupostos de l'Estat, aquest deixaria d'ésser deficitari i ajudaria a l'estabilització monetària la qual resultaria sempre difícil pel desnivell de la balança comercial agreujada amb el desnivell de la balança de pagaments des de que no es reben els tradicionals auxilis familiars que venien d'Amèrica.

En general, pot dir-se que l'existència del Fons Monetari Internacional ha ajudat a contenir la inflació per bé que els seus recursos estan ja arribant al límit de la flexibilitat. Malgrat tot, les perturbacions econòmiques no han estat proporcionades a la magnitud de la pertorbació causada per la guerra gràcies als molts paliatius aplicats i a les previsions preses per les potències aliades durant la mateixa. Sia com sea, la guerra s'ha de pagar, la reconstrucció s'ha de fer, i els sacrificis s'han de complir més aviat o més tard i amb més o menys dolor. Com més aviat es facin, més aviat es podrà reprendre el ritme antic i el món recobrarà el seu punt d'equilibri sense el qual tot intent de reforma o de millora social resulta una utopia.

Els països en plena prosperitat, com els Estats Units, el Canadà, Suècia, Suïssa i algun altre, poden permetre's el luxe de deixar la inflació «oberta» en la confiança de que se'n naturalment reabsorbia per l'augment de producció. Els països més castigats no tenen més remei que frenar l'expansió monetària i fer que la circulació del diner servi alguna proporció amb la suma d'articles i bens disponibles. En països com la Unió Soviètica basta un decret per a capgirar la situació monetària, però en països de democràcia cal comptar amb l'assentiment del Parlament i amb el joc d'interessos que defugen el sacrifici i alenteixen el retorn a la normalitat.

Cal encara mantenir els controls i tocar tots els ressorts possibles per tal que la cursa de preus no es desfermi. Però cal també prevenir-se per a evitar una deflació perillosa que podria paralitzar la reconstrucció i iniciar una altra etapa d'atur forçós. Es més facil prevenir aquest efecte que no curar-lo un cop s'ha produït. Per això les infusions del Pla Marshall poden resultar summament oportunes i poden ajudar a que el transit sigui molt més suportable en els països més castigats, com França, Itàlia i Holanda. I no cal dir que sense una solució dels problemes alemanys, no cal pensar que Europa pugui refer-se. El buit deixat per Alemanya cal omplir-lo i organitzar la seva economia de forma que resulti complementària i no pertorbadora de l'estabilització d'Europa. Naturalment que Espanya, sense l'ajut del Pla Marshall ni l'aportació de crèdits exteriors, està condemnada a consumir-se en el seu tradicional retard i aïllament.

Els partits socialistes del mon recolzen la nostra acció alliberadora. Els partits socialistes poden, pero, fer més del que han fet. Han de fer més del que fan. Poden determinar, sumant-hi l'esforç del nostre Poble, l'ensulciada de Franco i el triomf de la democràcia i de la llibertat.

Copiem d'ENDAVANT de l'Interior de data Maig del 1948.

No estem sols!

Els esdeveniments darrers a la Cambra de Representants americans, han posat una altra vegada en primer pla el problema del règim franquista. L'esmena O'Konski, en la qual els feixistes espanyols havien posat llurs darreres esperances ha resultat una victòria nostra: la repulsa unànim de totes les forces democràtiques del mon, que ha desfermat l'intent d'incloure l'Espanya franquista en el Pla Marshall, demostra abastament que el nostre poble en la lluita per la seva llibertat, no està sol, i que Franco, malgrat les seves baixes maniobres propagandístiques, no gaudirà dels beneficis de l'ajut nord americà, que li són imprescindibles per apedegar l'economia del país, tan malparada, i en definitiva, per seguir fent la viu viu un temp més.

Ens plau consignar que els socialistes d'arreu del mon han pres els primers, una ferma actitud en contra de qualsevol concessió al règim franquista: la protesta de Saragat i de Lombardo foren de les primeres que es reberen a Washington. El pes de l'aïllament en què ens trobem a l'interior; la desorientació que comporta, juguen a favor de Franco i cal que ningú no es deixi endur per aquesta sensació de solitud: el nostre problema resta viu i cap de les grans potències no el dona encara per resolt; cap governant no ha demostrat el més mínim desig d'aixecar la quarantena imposada al règim franquista, ni de transigir en res substancial per a suavitzar l'isolament en què es troba Espanya. Els nostres companys exiliats, les organitzacions socialistes, obreres i democràtiques d'arreu del mon son al costat nostre. Podem tenir confiança en ells. Llur treball és ben positiu; su- ra en les reunions preparatòries de la Unió Europea es parla d'acceptar algunes personalitats republicanes espanyoles a títol d'observadors. Dues d'elles han estat integrades en els consells tècnics de la ONU.

Cal, doncs, que tothom tingui presents aquests fets; cal que tingui present que ara, en començar l'ajut a Europa, l'aïllament d'Espanya és farà més sensible que mai i ha de provocar un canvi en el règim del país en un termini breu... El descoratjament popular, unànim en saber el contingut i el resultat de l'esmena O'Konski — esbombat precipitament per l'aparell propagandístic franquista, que deia el dia abans i repeteix, impudicament, ara, que ells no pidolen un tros de pa —, el descoratjament del poble, deiem, demostra d'una manera palesa el tremp de la nostra gent: no vol els avantatges econòmics del Pla Marshall si gràcies a ells el règim de Franco ha de durar ni un sol dia més... Vol que un govern lliurament elegit per ells demani en llur nom, noblement

i sincerament, un ajut a uns altres homes lliures, amos dels destins llurs... No vol que els captaires diplomàtics de Franco s'arrogessin davant d'uns O'Konskis qualsevol per tal d'aconseguir per sorpresa un ajut, no a un poble, sino a una colla de bandolers, expoliadors i tirànics, que ara es dediquen a representar una farsa democràtica, tan grotesca que no creiem, Sr. O'Konski que ningú, honradament se la pugui empassar; un ajut

que en llurs mans, d'una increïble rapacitat, es faria fonedís, com tantes altres coses. L'Espanya franquista no entrarà al Pla Marshall. No hi entrarà perquè el Govern laborista, per boca del seu ministre Bevin, s'hi ha oposat rodonament. No hi entrarà perquè s'hi oposen també tots els països democràtics incluits en aquest Pla.

La resposta a l'esmena O'Konski ha estat ben clara: NO, a l'Espanya franquista.

TREBALL I LLIBERTAT

per Joan ALEU

Són lluny els dies en que els màrtirs de Xicago donaven la seva vida en defensa de la llibertat i de les reivindicacions obreres.

Des d'aquella data històrica en les lluites del treball contra el despotisme capitalista, les organitzacions obreres d'arreu del món no han deixat de bregar ni un sol moment per a poder conquerir la plaça que els hi és deguda dins del concert econòmic mundial.

En els últims baixos d'aquesta lluita quotidiana i aferrissada, la capacitat d'organització del proletariat s'ha anat afermant i malgrat les èpoques de ferotge repressió en que han estat i estan encara sotmesos diferents països, els neguits d'alliberament i superació no han desaparegut mai dels rengles obrers.

Avui, fins les dictadures no poden olegar del tot aquesta força cada dia creixent i es veuen obligades a fer certes concessions i són els mateixos estats totalitaris, qui sota el seu control, naturalment, volen mantenir en aparença els sindicats obrers. Es un nou i perillós aspecte d'organització obrera que s'intenta d'establir, organització que dependrà, no de la voluntat dels obrers que es veuen obligats a pertanyer a ella, sino de l'amo de tona de l'estat totalitari.

Hilfer, tenia els seus sindicats, el feixisme mussoliní i les seves corporacions, Franco el sindicalisme vertical i Stalin i els laics dels països satèlits de Rússia, tenen als obrers d'aquests països junyts en una paròdia de sindicats. Aquest nou sistema d'organització obrera és la que s'anomena «sindicalisme controlat».

En aquesta època de mixtificació i de prostitució del sentit real dels mots, sindicalisme, democràcia i llibertat, resten com a paraules que han perdut tot el seu sentit real i humà en mans dels tirans més amunt esmentats.

Per a nosaltres, socialistes, que no necessitem afegir cap cognom a aquesta noble denominació, ans revolta constatar com s'escarneixen les idees base de la defensa de la personalitat humana.

Imaginem per un instant que poguessin sortir de les seves tombes les víctimes de Xicago i totes les que hi han hagut en el transcurs de les lluites per la defensa de l'emancipació obrera, i que aquestes es poguessin posar en un balcó d'una

Plaça Roja qualsevol per a contemplar aquelles grans desfílades que solen organitzar certs règims per a commemorar el Primer de Maig. Que hi veurien? En primer pla una gran profusió de mariscals, generals i generalíssims amb els seus pits carregats de creus, medalles i altres insignies «burgoses» mirant com sota seu desfila un exerci ben equipat. Separat per un cordó de la policia del nou règim, el poble completament desequipat i esporuguit fa acte de presència, per força, a la festa que els senyors han organitzat en «honor» seu. Les Dictadures «blanques» han suprimit del seu calendari aquesta data que per elles és un mal record. Les dictadures «roges» en aquest cas més ciniques, no l'han suprimit, pero han fet pitjor, l'han envilit.

Es als socialistes d'arreu del món que ens escau de lluitar amb tota la nostra energia perquè puguin ésser restablertes les llibertats dins dels pobles. Mentre hi hagin pobles que sofreixin sotmesos sota un despotisme qualsevol, per nosaltres cada dia ha d'ésser un Primer de Maig, però no de festa, sino de lluita i capacitat constant, de propaganda dels ideals nobles i d'oposició absoluta a totes les mixtificacions.

Hem de fer patent amb força i sense deixar lloc a dubtes, la nostra incompatibilitat amb tots aquells grups que tendeixen a suprimir la llibertat en qualsevol dels seus aspectes. De no fer-ho així, a més de fer-nos complices d'un crim, traïrem els nostres ideals que són els ideals del poble. Malauradament el confusionisme i la manca de decisió d'alguns partits socialistes d'Europa han fet possible que els vegessim lligats a certs aconeteixements greus que s'han produït als seus respectius països, aconeteixements que han vingut a acabar amb la llibertat dins de la seva nació i amb la vida dels partits socialistes que conscient o inconscientment varen col·laborar en aquella obra.

Els socialistes catalans, que passem el desè Primer de Maig a l'exili, contemplant impotents la nostra pàtria sotmesa a l'esclavatge, hem de posar tot el nostre esforç per a poder aconseguir l'alliberació de la nostra terra i establir-hi els nobles ideals de JUSTICIA SOCIAL i LLIBERTAT que han estat i són encara, tot el pensament polític i social de l'obrisme català.

CARTA DE MÈXIC

LA PSICOSI DEL DERROTAT

per Pere FOIX

Goebbels, el que fou ministre de Propaganda de Hitler, explica coses interessants respecte els esdeveniments que es produïren a Alemanya i a Itàlia en el curs de la guerra passada. Repassant el seu diari íntim, hom pot adonar-se de la reacció del derrotat enfront de la dissort. El derrotat difícilment accepta la idea de la derrota. Que els costosos sacrificis siguin balders, és cosa inacceptable. Adhuc en els pitjors dies en que l'Alemanya nazi era implacablement atacada per aire, mar i terra, els nazis especulaven en visites a una pau negociada amb algun dels aliats, a desgrat de la terminant declaració feta per Roosevelt i Churchill a Casablanca, en el sentit de no donar la guerra per acabada ne no ser a base de la rendició incondicional de nazis i feixistes, i a la qual declaració s'adherí el Govern Soviètic.

En el 1938, quan la nostra guerra estava a les acaballes i en el matèix instant en que els esperits freds i calculadors parlaven de la derrota de la República com a cosa feta, existia una minoria que es resistia a creure en la victòria de les forces del mal damunt les que representa-

ven i representen encara, la llibertat, la convivència i el benestar col·lectiu. Certament una boira enfosquia l'horitzo i la República anava a les palpentes i els seus batecs eren cada dia més febles. El rellotge estava a punt de marcar l'hora terrible de la desfeta i ja camí del desterro, els ulls esbatanats i el cor esquinçat davant la tràgica processó pels camins que a França conduïen, encara alguns s'esperaven un fet miraculos que no permetés la nostra total destrucció. La malvolença, però, ens empenyia, i amb una gran tristesa passàvem la ratlla de la frontera. La destrucció de la República s'havia consumat. Cert que amb ufana mantenim els nostres ideals, pero amb la il·lusió marceida per la marfuga, esmampaduts, ens ajeiem damunt la sorra de Saint-Cyprien voltats de filferades i de negres uniformitats. Tots els elements es congriaven damunt nostre. Cap consideració, ni una gentilosa. La malaurança era la nostra inseparable companya. Sotmorts per l'angúnia, semblava lluny de nosaltres la revifalla. Bastà, pero, que una mà amiga ens amoixés per a prendre nova alenada. I la lluita recomençà. Esperançats, esguardàvem el futur. Alt el front, el cor bategava en visites a la repressió del combat, acaronant el deslliurament de la Pàtria captiva. I si el 26 de gener del 1939 eioia una etapa, una altra ben definida en començava. Nou anys d'exili no es han abatut perquè possim un ideal guidor que no permet el defalliment. La nostra forlitud rau en l'ideal, que és immoridor. I res no pot entrebancar el nostre avang, malgrat la oposició de les forces malèvols i dels capgirells soferts.

El franquisme, vulgui no vulgui, està a les acaballes. Pel maig del 1945 ells es pensaven que era arribada l'hora de la seva mort, pero les incongruències de la diplomàcia internacional allargaren la seva vida i com que la derrota es lleija i comporta greus perills, oi més per als lladres de camí ral, el franquisme organitzà la resistència i arripat al poder, planta cara al mon enter.

Fora negar l'evidència si no volguéssim creure en la pressió internacional contra el franquisme i sobretot Anglaterra, ara més que mai, s'enfronta el franquisme amb energia, pero el franquisme no cedeix, es resisteix a acceptar la derrota i estén una xarxa arreu del mon. Uns defensen el franquisme per afinitat ideològica, mentre que d'altres mostren la seva conformitat amb aquell règim totalitari, emposos per interessos inconfessables. Aci, a Mèxic, per exemple, el franquisme té bones defenses; la Premsa, llevat de dos diaris poc llegits, es mostra partidària de Franco. També hi ha una bona colla de persones influents en la política i alguns des-

tacats intel·lectuals, que son partidaris del feixisme blanc, ara com ara encapçalat per Franco. José Vasconcelos, oblidant les escameses que antany proferí contra Lugones i Santos Chocano quan aquest feien costat al dictador Leguía, del Perú, ara que la tragèdia és més punyent, el veiem cantant en tots els tons, alabances a la violència totalitèria, considerant Franco com el capdavanter, el guia, el ressuscitador veritable de «la hispanidad». I Franco s'adona, naturalment, que al costat de periodistes i escriptors i polítics mexicans, li allarguen la corda salvadora l'Argentina i alguns capitalistes nordamericans, i se sent fort. I si a això afegim que a Stalin li convé que Franco duri en el poder perquè serveix maravellosament la seva política d'expansió, comprendrem que els derrotats falangistes s'engresquin i desafinin a tot el mon, perquè els totalitaris arriben a tenir la sensació del triomf per l'astúcia i la deslleialtat que solen usar en els moments escaients amb un oportunisme indecent.

No, no; els derrotats falangistes no accepten la derrota en maridatge i aprofiten qualsevol avinentesa per a cridar i profundar el seu poder; adhuc cerquen aliances subrepticia-

ment, com és el cas del Martin Artaño germà del ministre de Relacions de Franco, el qual, durant la seva estada a Mèxic, es reuni amb els sinarquistes (feixistes mexicans, ben organitzats i de molta empena) per a parlar de l'eix Madrid-Mèxic-Buenos-Aires, una vrgada els sinarquistes tinguessin el Govern de Mèxic a les seves mans.

Certament el feixisme espanyol està a les acaballes, pero fora insensat no veure que frueix de bones defenses arreu, baldament la realitat el presenti com inexorablement perdut.

Ara bé; potser fora escaient que els expatriats fessim acte de contricció i penséssim si amb la nostra actuació no hem contribuït a la permanència de Franco en el poder i veiéssim si els derrotats d'antany no fem esquentia als derrotats d'ara. Em permeto parlar d'això en constatar que nosaltres no sabem, presentant fets concrets, escurçar ja vida al franquisme, en una època en la qual, si nosaltres fossim una mica assenyats, no és gaire agosarat afirmar que ja faria temps gaudiríem del sol de la Pàtria, al costat dels nostres familiars i amics, ara esparços pel mon.

(Mèxic, abril del 1948)

Lequeyica i Truman

El dia 7 d'abril tingué lloc a Madrid una manifestació espontània de simpatia envers Peron. Es tractava de palesar la reconeixença pel «credít» que l'Argentina els havia concedit, consistent en 1750 milions de pesos repartit en quatre anys — els diners justos que necessiten per a no morir-se de gana els falangistes. No el poble. L'espontaneïtat que en règims dictatorials té característiques particulars estava organitzada de la següent manera: A tot el llarg del trajecte Castellana, Recoletos, etc. els falangistes obligaven als bodecos a alçar el braç. L'espontaneïtat passant pel mig del carrer estava composta de gent que havia rebut la recoma-

nació d'anar hi. Al davant els camises velles i brutes en grup compacte cridaven, tocs a una «Viva Peron. Muera Truman» a continuació l'espontaneïtat ho repetia i així onaven fent via carrers avall. Sobradament un grup de capellans amb la solana ar emangada va incorporar-s'hi. Ben aviat llur ingeni aparegué en forma de couplet. Encara era més bonic que els dels camises vells. Veieu sino; «Arriba, Abajo. — Arriba, Abajo. — Truman al carrerjo.» I tothom reia menys Lequeyica que havia rebut la missió d'anar als E.U. per a restablir les relacions diplomàtiques i pidlar un pre-lect.

El cas del diputat tzeballista Platt-Mills

No solament damunt dels gorts saltant d'un tarroc a l'altre trobareu aloses que es deixen caure al parany del mixallet. També en el camp polític i social hi ha socialistes candids que l'un darrera l'altre s'han deixat enganyar pels comunistes stalinians. No volem passar una ullada pel socialisme peninsular, perquè els veritablement enganys pels camps de la unitat han corregit l'error i avui forts de l'experiència establiren a d'altres la relleïscada possible. Ja sabem que n'hi ha que no han estat víctimes de cap error i per tant que encara continuen fent el joc de l'estalinisme. Aquest, però, adoptant aquesta actitud no hi perden gran cosa, car políticament ja no els hi restava res, i en canvi res ten bona

part sino tots els problemes de subsistència que t'niem plantejats.

El pitjor és que amb aquestes errades creen una veritable pertorbació en els rengles de quins defensen i estimen la llibertat i la democràcia. Vrieu Neni a Itàlia i també Platt-Mills a Anglaterra. L'un i l'altre son dues víctimes més, i així com el primer del seu error n'ha fet víctima el socialisme italià, l'altre només n'ha estat víctima ell car el Partit Laborista anglès s'ha vist obligat a expulsar-lo. Tots dos, pero han fet una dolorosa experiència car mentres Neni amb la unitat d'acció ha restat esmicolat i dividit, Mills resta a la clau de obrera anglesa i ne representant socialista i que com a tal havia estat elegit.

Franco i la Pàtria

Ja sabem que és un gros ventatge poder governar un país sense tenir en compte per a res l'estat d'opinió del mateix. Tots els dictadors poden fer ho car altrament deixarien de ser-ho. Es faci, sabeu, i divertit manar sense que ningú pugui contradir-te. Naturalment els que ja no es diverteixen tant son els que estan obligats a obeir. Franco l'heredu de Mussolini i Hitler — aquesta mena de vergonya permanent de les democràcies occidentals — supera a tots els dictadors en el que es refereix a prendre determinacions, car ell després d'haver empresonat a milers de ciutadans i d'haver-ne fet fusellar a desdir injustament, ara es vent Espanya a trossets. A qui en dona més. Un exemple: Copiem a la Vanguardia del dia 1 d'abril. Es

refereix al protocol Franco-Peron «Disfrute por un periodo de cincuenta años, de una zona franca en el puerto de Cadix que, en a primera etapa, se extendera a un millon de metros cuadrados con instalaciones portuarias propias, y donde no solamente podra carga, asea gar y almacenar sus productos, sino hasta transformarla para su inmediata distribución a los mercados de Europa.»

Entesos i que ho sapigué tothom la subasta ja ha començat, nomes cal ara que ls compradors hi acudeixin i ben aviat el problema espanyol no existirà. Un bocí a cada nació i la gran Espanya, Una, Grande y Libre i també la del Imperio Hacia Dios s'haurà convertit en una mena d'hort internaci nals.

(Segueix pàgina 3)